

იმისთანა წმინდა საცმეში, ბოგბოღ ბეჭდუნი სიფყვას, ცყდილებით და ჭბრებით ბურთის გაფანა ყელა უჯანსიბთაგე უსაბაგლესია.

გაგონის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

პარასკევი, 4 იანვარი, 2019 წ. №1 (8667)

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 60 თეთრი

სიასლე, სიგზვიდე, მოთხინება!

პატრიარქი: ღებრთება ინებოს, რომ ყოველი ცუდი ნაჰიდეს ძველ წელთან ერთად!

პრეზიდენტი: დეე, 2019 წელი შერიგების წელი ყოფილიყოს!

პრემიერ-მინისტრი: ჩვენ გვაქვს რესურსი და შესაძლებლობა, ვიყოთ ნარმატივული ძვეყანა!

ქართული ნაზრევი
სარეკორდოა
მსოფლიოში 5

ნოდარ ნიგნაძე

**კოსმოსი
ხელისგულზე**

**ირლანდიაში 8
თავშესაფარს
სულ უფრო მეტი
ქართველი ითხოვს**

**ახალი წელი
საოკუპაციო
გაყოფ ხაზთან 8**

**რუსეთი საქართველოს
საზღვართან
ორი კურორტის
მშენებლობას
აპირებს 6**

**სააბდყოფოებში პიროტექნიკით დაზარალებული
100-მდე ადამიანი მოთავსებული**

პიროტექნიკით დაზარალებულთა რაოდენობა 100-ს აღწევს. დაზარალებულთა შორის ძირითადად ბავშვები არიან, რომელთაც დამწვრობები ხელებისა და სახის არეში აქვთ. კლინიკაში ასევე მოთავსებულია რამდენიმე ისეთი დაზარალებული, რომელთაც ამპუტაცია-რეპლანტაციების ოპერაციები ჩაუტარდათ.

11 დაზარალებული შეყვანილია ქუთაისის რეფერალურ ჰოსპიტალში. მათ შორის 4 პაციენტის მდგომარეობა მძიმე იყო, რომელთაც თითების ამპუტაცია დასჭირდათ.

ექიმების თქმით, წელს პიროტექნიკით დაზარალებულთა რაოდენობა განსაკუთრებით დიდია, რის გამოც მოუწოდებენ მოქალაქეებს, მაქსიმალურად დაიცვან უსაფრთხოების ზომები და მოარიდონ ბავშვები პიროტექნიკას.

**2018 წელს
რა გაკეთდა
და როგორ
შეიძვალა
დედაქალაქი? 4**

**100 წლის გაზეთს
კლავ თქვენი დახმარების იმედი აქვს!**

დემოკრატიულ საქართველოსთან ერთად დაბადებულ, დღეს 100 წლის გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკას“ ქალაქისა და ბეჭდვის ფასების ზრდის გამო ფინანსურად გაუჭირდა. სწორედ ამიტომ ითხოვს გაზეთი მამულიშვილთა უანგარო მხარში დგომას, ხელის გამართვას.

განათავსეთ რეკლამა ყველაზე საჭირო და სანდო გაზეთში და ამით ხელი შეუწყვეთ 100 წლის ყოველდღიური გამოცემის აღორძინებას.

ჩვენ ანგარიში: №GE19TB7601536020100009. (შპს „ახალი საუკუნე“).

კაპ ბესელიამ დიდი ოდენობით ქრთამი ბიზნესმენ ზაზა ოქუაშვილისგან აიღო!

მძსპმტმმ გია აბა- შიძემ ეკა ბესელიას კორუფციულ გარიგებაში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაცია სოციალურ ქსელში გაავრცელა. აბა- შიძის ინფორმაციით, ეკა ბესელიამ დიდი ოდენობით ქრთამი ბიზნესმენ ზაზა ოქუაშვილისგან აიღო, რათა მისი ბიზნესის პრობლემები მოეგვარებინა და სასამართლოში ლობირება მოეხდინა.

„წლებია, არსებობდა მორალური ხმები, რომ ქალბატონი ბესელია ჯერ კიდევ ლადო ჭანტურიას თავმჯდომარეობის პერიოდშიდან გარკვეულწილად აგვარებდა რალაც საქმეებს უზენაეს სასამართლოში. ამჯერად კი, ამ ახალი მოგვარების დამადასტურებელი ფაქტი არსებობს: „ჩეთემ ჰაუსის“ ამ წყაროს ინფორმაციით, ეკა ბესელიამ კომპრომატების „მასტერ სპორტა“-ს ზაზა ოქუაშვილისგან აიღო ქრთამი „ომეგას“ მრავალმილიონიანი დავის მოსაგვარებლად. თუმცა, ეს დავა ვერ მოგვარდა და ბესელიას მოუწია ქრთამის ნაწილის დაბრუნება. ამ ყველაფრის ჩანაწერი კი, როგორც მითხრეს, ოქუაშვილს გაუქვებია და ახალი გასროლით ემუქრება „ქოცნებას“, - წერს აბაშიძე.

კაპ ბესელიას არ უნდა, დაიჯიპროს, რომ ეს არის ის გზა, რომელიც მასთან რაღაც ფაქტობრივად იმეორდება, - აცხადებს საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელი ეკა ბესელია ექსპერტ გია აბაშიძის ბრალდებაზე, რომ მან ბიზნესმენ ზაზა ოქუაშვილისგან ქრთამი აიღო.

„ეს ისეთი აბსურდია, ისეთი სიგიჟეა და ისეთი სამარცხვინო რალაც არის, რაც გია აბაშიძემ დაწერა, საერთოდ შინაარსში ვერ შევალ. მაგრამ რა არის ამ ყველაფრის პოლიტიკური მხარე, ამას ვხვდები. ჯერ ერთი, გია აბაშიძე არ არის უცხო ადამიანი. პარტიის ოფისში ტრიალებს და შიგნით მუშაობს პრესის თუ ექსპერტების ჯგუფთან. მე მისგან მიკვირს, ვინ დაავალა ასეთი რამის დაწერა. რალაც ბმას ვხვდავ იმაში, რომ დაახლოებით 2-3 დღის წინ მითხრეს, რომ რალაცა ტიპის პროვოკაცია მზადდებოდა. არ ვიცოდი შინაარსი. ასხენეს ეს გვარი (ოქუაშვილი) და გამეცინა ამაზე, იმიტომ, რომ არ ვიცნობ, საერთოდ ამ ადამიანს პირადად და ჩემი კომენტარები ბოლო პერიოდის გახმაურებულ საქმეზე, რომელიც უკავშირდება ამ ოქუაშვილის გამოსვლას, იყო ძალიან კრიტიკული მის მიმართ. გია აბაშიძე არ არის აქტიური, მაგრამ ის მე მყავს ნაწახი ჩემს ოფისში. ამიტომ მგონია, მას ეს დავალეზა მისცეს. ვინ მისცა ეს დავალეზა, ეს უნდა გავარკვიო. ფორმა ძალიან კომპიკურია. ეკა ბესელია ამჟამად საქართველოში არ იმყოფება. ის ვესტმინსტერის დემოკრატიის ფონდის მინვესტი ლონდონშია.

გადავან ფოფსაკე იურიდიულ საკითხთა კომიტეტიდან გაიწვიოს

„ძართულ ოცნებაში“ მიმდინარე საგანგებო სხდომაზე პირველი გადაწყვეტილება მიიღეს. ეკა ბესელიას მხარდამჭერი გედევან ფოფსაკე იურიდიულ საკითხთა კომიტეტიდან გაიწვიეს. გედევან ფოფსაკეს კომიტეტიდან ფრაქცია „ქართული ოცნება“ გაიწვიეს. გედევან ფოფსაკე არ გამოირიცხავს, რომ ამ გადაწყვეტილების შემდეგ მან ფრაქცია საერთოდ დატოვოს. „ვერანაირ თანამდებობას ვეღარ დავიკავებ კომიტეტში, ეს არის ფრაქციის გადაწყვეტილება, ამის გაპროტესტება არ ვაპირებ. საკითხი არის არა იმის თაობაზე, ვინ სად იქნება, არამედ ის, თუ როგორ ჩაატარებს პარლამენტი უზენაეს სასამართლოს მოსამართლეების შერჩევის პროცესს. მე ჩემს პოზიციას დავაფიქსირებ ყვე-

ლა საკითხზე, მათ შორის კონკრეტულ საკითხზე“, - განაცხადა გედევან ფოფსაკემ. საპარლამენტო უმრავლესობაში დაპირისპირება უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატების სიას მოჰყვა, რის გამოც ეკა ბესელიამ პარლამენტის იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარის დანამდებობა დატოვა. თანამდებობა ასევე დატოვა იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ვანო ზარდიაშვილმა. ბესელია და მისი მხარდამჭერები უმრავლესობიდან, უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატების სიას კრულად შეცვლას და სიის დაკომპლექტებისთვის სპონსორდებლობის გადახედვას ითხოვს. ეკა ბესელიამ განაცხადა, რომ ის გუნდიდან წასვლას არ აპირებს და ბრძოლას გააგრძელებს.

იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ უზენაეს სასამართლოში წარსადგენი მოსამართლეთა 10 კანდიდატურა დაასახელა: მარიამ ცისკაძე, ნინო ქადაგიძე, მიხეილ ჩინჩალაძე, პაატა სილაგაძე, დიმიტრი გვრიტიშვილი, მერაბ გაბინაშვილი, ნინო სანდოძე, თამარ ალანია, გიორგი ტყავაძე და გიორგი მიქაუტაძე. პარლამენტში სიის გადაგზავნის შემდეგ ეკა ბესელიამ პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობა დატოვა. მისი თქმით, თანამდებობის დატოვებით უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეების უვადოდ დანიშვნის პროცესი შეაჩერა.

ეკა ბესელიას განცხადებას პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძემ გაუგებარი უწოდა. როგორც მან აღნიშნა, რატომ დაუკავშირა ეკა ბესელიამ იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარეობის თანამდებობიდან გადადგომა უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეების საკითხს. მისი თქმით, ეკა ბესელიას გადადგომის მიზეზი დიდწილად პარტიის შიდა სამზარეულოა.

ირაკლი კობახიძემ ეკა ბესელიას გუნდურობაზე მიუთითა და აღნიშნა, რომ ეკა ბესელია იმ კავშირზე საუბრობდა, რომელიც არ არსებობს და ეს არ არის გუნდური თამაში. მისივე თქმით, გუნდის ნაწილი იქნება ის, ვინც გუნდის თამაშს თამაშობს.

ირაკლი კობახიძემ შეგნებულად დანიშნა ფრაქციის სხდომა მაშინ, როცა მე არ ვიყავი საქართველოში, - ამის შესახებ საპარლამენტო უმრავლესობის წევრმა, დეპუტატმა ეკა ბესელიამ „პირველ არხს“ განუცხადა.

ბესელიას თქმით, ის ახლა სამსახურებრივ მივლინებაში იმყოფება, რის შესახებაც პარლამენტის თავმჯდომარე საქმის კურსში იყო. „არ მინდა, ვიფიქრო, რომ მან შეგნებულად დანიშნა ასეთ დროს სხდომა, როცა არ ვიყავი საქართველოში. ფრაქციის ვაცნობე, რომ თუ საკითხები ეხება ჩემთან დაკავშირებულ მოვლენებს, მსურს, ჩემი თანდასწრებით მოხდეს ამ საკითხების განხილვა, რაც ვითკური იქნებოდა. არ ვიცი, რატომ დაიგეგმა ასე“, - განაცხადა ბესელიამ.

ამასთან, დეპუტატის თქმით, მისთვის „ქართული ოცნების“ ფრაქციის დღევანდელი სხდომის შინაარსი და მიღებული გადაწყვეტილებები ცნობილი არ არის.

ფრანკფურტის ნიშნის ბაზრობა - წლის ერთ-ერთი მთავარი მოვლენა

„სასიხარულოა, რომ ჩვენი ძალისხმევა, ღირსეულად წარმოგვეჩინა საქართველო საერთაშორისო ასპარეზზე, ჩვენი ევროპელი პარტნიორების მხრიდან წლის ერთ-ერთ მთავარ მოვლენად შეფასდა“, - განაცხადა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილემ ლევან ხარატიშვილმა ფედერალური მოგერიების მიერ 2018 წლის მთავარ მოვლენებს შორის ფრანკფურტის ნიგნის ბაზრობის დასახელებასთან დაკავშირებით.

„ოქტომბერში პატივი მქონდა, გამეხსნა ფრანკფურტის ნიგნის ბაზრობა, რომელიც მსოფლიოში უძველესია. წლებადეულ ბაზრობაზე საპატიო სტუმარი ევროკავშირის ასლო და მნიშვნელოვანი პარტნიორი საქართველო იყო. ჩემთვის ძალიან საინტერესო იყო იმაზე საუბარი, თუ რა გვავრთიანებს ჩვენს, ევროპელებს, ჩვენს კულტურასა და იდენტობას“ - წერს ევროკავშირის საგარეო პოლიტიკური უწყების ხელმძღვანელი ფედერალური მოგერიანი საკუთარ ვებგვერდზე გამოქვეყნებულ პუბლიკაციაში. შეგახსენებთ, რომ საქართველოს საპატიო სტუმარი ქვეყნის პროექტი ქართული ნიგნის ეროვნული ცენტრისა და საქართველოს განათლების, მეცნიერე-

ბის, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ორგანიზებით განხორციელდა. გერმანულენოვანი აუდიტორიის ფოკუსში ქართული პროგრამა კონცეფციით Georgia Made by Characters / ანბანით მოთხრობილი საქართველო იყო წარმოდგენილი, რომელიც ერთი მხრივ, უნიკალურ ქართულ ანბანსა და უნიკალურ დამწერლობას, მეორე მხრივ კი ქართულ სასიათებსა და პერსონაჟებს ეფუძნებოდა. საპატიო სტუმარი ქვეყნის პროექტი ფრანკფურტში 9-14 ოქტომბერს დატვირთული ლიტერატურული და კულტურული პროგრამით წარდგა. საქართველოს პავილიონში, საქართველოს ეროვნულ და თემატურ სტენდებზე, ფრანკფურტის ნიგნის ბაზრობის 20-მდე სცენაზე, ათობით ლიტერატურულ და კულტურულ სივრცეში ქართველი ავტორებისა და არტისტების სხვადასხვა შინაარსისა და თემატიკის ასობით ღონისძიება გაიმართა.

ზვიად ქორიძემ და კაპ ბიგაშვილმა შეწყალა კომისია დატოვოს

შეწყალა კომისიის თავმჯდომარე ზვიად ქორიძემ და რამდენიმე წევრმა კომისია დატოვა. ქორიძის თქმით, განცხადება კომისიიდან გასვლის შესახებ პრეზიდენტის ადმინისტრაციას უკვე ჩააბარა.

მისივე ინფორმაციით, ანალოგიური გადაწყვეტილება უკვე მიიღო ეკა გიგაურმა და კომისიის კიდევ რამდენიმე წევრმა.

ზვიად ქორიძე პატიმართა შეწყალების სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარედ 2014 წელს დაინიშნა

სამართლებრივ პრეზიდენტის ადმინისტრაციამ შეწყალების საკითხთა კომისიასთან დაკავშირებით მუშაობა უკვე დაიწყო.

პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, ადმინისტრაცია გეგმავს კომისიის ახალი წევრებით დაკომპლექტებას. ეს არის ჩვეულებრივი პროცესი.

„პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ადასტურებს, რომ კომისია რამდენიმე წევრმა უკვე დატოვა. პრეზიდენტი ბადლობას უხდის კომისიის ყველა წევრს განუხლები სამსახურისთვის“, - განმარტავენ ადმინისტრაციაში.

თბილისში გუნებრივ აირზე არასაყოფასხრობა ტარიფი იზრდება

„მაზტრანსგაზ-თბილისის“ ინფორმაციით, ტარიფის ზრდა 4 თებერვლიდან იგეგმება და 1 კუბ/მ ბუნებრივი აირის ფასი დღეს ჩათვლით მნ თეთრი იქნება.

„გაცნობებთ, რომ ბოლო წლებში ეროვნული ვალუტის კურსის ცვლილებამ სერიოზული პრობლემები წარმოქმნა შპს „მაზტრანსგაზ-თბილისის“ წარმალური საქმიანობისა და ბუნებრივი გაზის შესყიდვის პროცესში, ვინაიდან კომპანია ბუნებრივი გაზის შესყიდვას ახორციელებს აშშ დოლარში, ხოლო მომხმარებლებთან ბუნებრივი გაზის მიწოდებისას ანგარიშსწორებას ახდენს ლარში ფიქსირებული ფასით.

აქედან გამომდინარე, დღეისათვის მოქმედი არასაყოფაცხოვრებო ტარიფი არ იძლევა შესაძლებლობას შპს „მაზტრანსგაზ-თბილისის“ დაფაროს, როგორც მიმდინარე ხარჯები, ასევე გასული წლების განმავლობაში კურსთა შორის სხვაობით გამოწვეული ზარალი. იმისათვის, რომ არ შეფერხდეს გაზის შესყიდვისა და დედაქალაქის უწყვეტი გაზომარაგების პროცესი და თბილისის მოსახლეობამ ისარგებლოს მაქსიმალურად უსაფრთხო გაზომარაგებით, კომპანია „მაზტრანსგაზ-თბილისის“ იძულებულია, მოახდინოს არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის ტარიფის კორექტირება“, განმარტებულია „მაზტრანსგაზ-თბილისის“ მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

კომპანია „მაზტრანსგაზ-თბილისის“ გადაწყვეტილებით, 2019 წლის 4 თებერვლიდან თბილისში, ბუნებრივი აირის იმ მომხმარებლებისათვის, რომლებიც გაზს მოიხმარენ არასაყოფაცხოვრებო მიზნით, ბუნებრივი გაზის ფასი ერთ კუბურ მეტრზე დღეს ჩათვლით მნ თეთრი იქნება. აღნიშნული გადაწყვეტილება შეეხება მხოლოდ არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებს. მოსახლეობისთვის გაზის საფასური დარჩება 46,139 თეთრი.

პატრიარქი: ღმერთმა იწავოს, რომ ყოველი ცუდი წავიდეს ამ ქველ წელთან ერთად. სიახლე, სიმშვიდე, მოთმინება, სიხარული, სიყვარული სუფევდეს საქართველოში და მთელ მსოფლიოში, — ამის შესახებ უწმინდესისა და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის და ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის, ილია მეორის საახალწლო მილოცვაშია ნათქვამი.

— ყველას მოგესალმებით, ღმერთმა დაგლოცოთ. გილოცავთ ახალ წელს. წმინდა მეფე დავით წინასწარმეტყველი ამბობს — „მაუწყე მე, უფალო, გზა“. უფალი ჩვენი იესო ქრისტე ამბობს — „მე ვარ გზა, ჭეშმარიტება და სიცოცხლე“. ამ გზას უნდა დაადგეს ყოველი ადამიანი. ძალიან ხშირად ადამიანი ეცემა, ცოდვას აკეთებს, მაგრამ ცოდვასთან ერთად დგას სინანული, აღსარება. აღსარება სწმენდს, კურნავს ადამიანს. „დიდება მალალოა შინა ღმერთსა, ქვეყანასა ზედა მშვიდობა და კაცთა შორის სათნობა“. ყოველმა ადამიანმა დიდება შესწიროს უფალს, რომ მშვიდობა დაიმკვიდროს. ადამიანი ეცემა, მაგრამ ღმერთი აძლევს ძალას, მაღლს. ისევე დგება და ისევე აგრძელებს თავის ცხოვრების გზას. ღმერთმა იწავოს, რომ ყოველმა ადამიანმა მიაღწიოს სასუფეველს. კიდევ ერთხელ ყველას გილოცავთ ახალ წელს. ღმერთმა იწავოს, რომ ყოველი ცუდი წავიდეს ამ ქველ წელთან ერთად. სიახლე, სიმშვიდე, მოთმინება, სიხარული, სიყვარული სუფევდეს საქართველოში და მთელ მსოფლიოში. კურთხევა უფლისა თქვენზედა, მისითა მაღლითა და კაცთმოყვარებითა, ყოვლადგე ან და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე, ამინ“, — განაცხადა პატრიარქმა ერისადადმი მიმართვისას.

პრეზიდენტი: ღაპ, 2019 წელი უპრიბაპის წელი ყოფილიყო!

მეილას სულითა და გულით გილოცავთ 2019 წლის შემოსვლას, ფეხბედნიერი, ბარაქიანი, ხალისიანი ყოფილიყოს ეს წელი თქვენთვის, — ამის შესახებ პრეზიდენტის სალომე ზურაბიშვილის საახალწლო მილოცვაშია ნათქვამი.

სალომე ზურაბიშვილმა მოსახლეობას ახალი წელი ორბელიანების სასახლიდან მიულოცა და უსურვა, რომ მშვიდობის, სულიერი დამშვიდების, შემწყნარებლობის, გაერთიანების წელი და გამთლიანების საწინდარი ყოფილიყო.

„2018 წელს მსოფლიოს არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაში კიდევ ორი ქართული ფენომენი შეიტანეს — ქართული ანბანის სამი სახეობა და ქართული ჭიდაობა. მჯერა, რომ 2019 წელს ჩვენი კულტურის პოპულარიზაცია მსოფლიოში კიდევ უფრო გაძლიერდება. 2018 წელს განათლების სფეროში უამრავი ნიჭიერი ახალგაზრდის წარმატება ვიხილეთ როგორც ქვეყანაში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. მომავალი თაობაც, რომელიც, ვიმედოვნებ, „დედა ენაზე“ გაიზრდება, დარწმუნებული ვარ, ასახელებს ჩვენს ქვეყანას. 2018 წელი ასევე გამორჩეული იყო საზღვარგარეთ მყოფი თანამემამულეებისთვის, რადგან მათთვის, სხვა ქვეყნის მოქალაქეობის მიღების მიუხედავად, შესაძლებელი გახდა საქართველოს მოქალაქეობის შენარჩუნება და აღდგენა. ეს გააძვირებდა და გაძლიერებდა ჩვენს ურთიერთკავშირს. დგება ახალი წელი და ყველას სულითა და გულით გილოცავთ 2019 წლის შემოსვლას. ფეხბედნიერი, ბარაქიანი, ხალისიანი ყოფილიყოს ეს წელი თქვენთვის. ვულოცავ ახალ წელს თითოეულ მოქალაქეს თბილისში, საქართველოს ყველა ქალაქსა და სოფელში. ვულოცავ ქვეყნის ფარგლებს გარეთ მცხოვრებ ჩვენს მოქალაქეებს, ვულოცავ მოგზაურებს, ვულოცავ ჯარისკაცებს და პოლიციელებს, რომლებიც ამ დამესაც ჩვენს მშვიდობასა და წესრიგს იცავენ. ვულოცავ შორეულ მალისა და ავღანეთის მიმე პირობებში გამწესებულ ჩვენს ჯარისკაცებს. მათ ვწვევი ახლო მომავალში. ვულოცავ საოკუპაციო ხაზზე, გალსა და ახალგორში მცხოვრებ ჩვენს გმირ ხალხს. ვულოცავ აფხაზ და ოს ძმებს. დაე,

2019 წელი შერიგების წელი ყოფილიყო. ყველას გისურვებთ, ეს წელი ყოფილიყოს მშვიდობის, სულიერი დამშვიდების, შემწყნარებლობის, გაერთიანების წელი და გამთლიანების საწინდარი. ვულოცავ ახალ წელს სრულიად საქართველოს! — ნათქვამია სალომე ზურაბიშვილის საახალწლო მილოცვაში.

პრემიერ-მინისტრი: ჩვენ გვაქვს რესურსი და შესაძლებლობა, ვიყოთ წარმატებული ქვეყანა!

მე მჯერა, რომ ჩვენ გვაქვს ყველა რესურსი და შესაძლებლობა, ვიყოთ წარმატებული ქვეყანა, სადაც თითოეული ოჯახი ღირსეულად იცხოვრებს, — ამის შესახებ პრემიერ-მინისტრის, მამუკა ბახტაძის საახალწლო მილოცვაშია ნათქვამი.

მთავრობის მეთაური მოსახლეობას ახალ წელს ულოცავს და აცხადებს, რომ განათლება იქნება 2019 წელს მთავრობის უპირობო პრიორიტეტი.

„დამდეგ ახალ წელს ვულოცავ ჩვენს აფხაზ და ოს მოქალაქეებს! მჯერა, ერთობლივი ძალისხმევით გადავდგამთ საერთო ნაბიჯებს უკეთესი მომავლისკენ. ჩვენ საერთო მომავალი მხოლოდ თქვენთან ერთად წარმოგვიდგენია.

ამისათვის, ჩვენ გვინდა პროგრესი და წინსვლა, ქვეყანას სჭირდება ახალი იდეები, ახლებური ხედვა, თამამი და სწრაფი გადაწყვეტილებები და ეს ენერჯია ჩვენს ახალ-

გაზრდებშია, ისინი არიან ჩვენი ქვეყნის მომავალი. მინდა, მივულოცო ახალგაზრდებს დამდეგი ახალი წელი და ვუთხრა, რომ განათლება იქნება მომავალ 2019 წელს ჩვენი უპირობო პრიორიტეტი.

განათლებაზე დაფუძნებული პოლიტიკა და ინოვაციები ჩააყენებს საქართველოს განვითარებული და ევროპული ქვეყნების რიგში, იქ, სადაც ჩვენი ბუნებრივი ადგილი, ჩვენი ცივილიზაციური არჩევანია. მე მჯერა, რომ ჩვენ გვაქვს ყველა რესურსი და შესაძლებლობა, ვიყოთ წარმატებული ქვეყანა, სადაც თითოეული ოჯახი ღირსეულად იცხოვრებს.

კიდევ ერთხელ გილოცავთ დამდეგ ახალ წელს. მჯერა, რომ 2019 წელი წარმატების და წინსვლის წელი იქნება ყველასთვის! გილოცავთ“, — ნათქვამია პრემიერის მილოცვაში.

ვიცხოვროთ ქართული ენის წიაღში

კმირფასო მკითხველო!

რადგანაც „პირველითგან იყო სიტყუაჲ და სიტყუაჲ იგი იყო ღმრთისა თანა და ღმერთი იყო სიტყუაჲ იგი“...

რადგანაც 100 წლის ქართული სიტყვიერების ცოცხალი ძეგლი „საქართველოს რესპუბლიკა“ ღმერთივით მაღალი ქართული სიტყვის მსახურია, მას გემოვნებიანი მკითხველის გულის გათბობა და მთელი ცხოვრების უკეთესობისკენ შეცვლა შეუძლია...

დიახ, თითოეული ქართველის ცხოვრების უკეთესობისკენ შეცვლა შეუძლია!...

ეს ხომ თანამედროვე ქართული მასმედიის უმთავრესი მიზანი უნდა იყოს... ამით შეიცვლება ქართველი ხალხის ცნობიერება და დღემ-

დე მიუღწეველი ერთობისკენ გაბედული ნაბიჯი გადაიდგემა. სწორედ ამიტომ უნდა გამოიწეროს, იყიდოს და იკითხოს „საქართველოს რესპუბლიკა“ (სხვა ქართულ გაზეთებთან ერთად) ყველამ, ვისაც თავანკარა, თვალადური ქართულით მოთხრობილი საკუთარი ქვეყნის წარსული და დღევანდელი აინტერესებს!...

ვიცხოვროთ ქართული ენის წიაღში და ერთად გადავარჩინოთ, გაავართიანოთ, ავალოკინოთ გათითოკაცებული, დაზღუდილი, გაპოლიტიკანებული საქართველო.

ერთი წუთითაც არ დაგვაფიწყდეს, რომ სიტყვა არის ღმერთი და სიტყვას ყველაფერი შეუძლია...

მთავარი რედაქტორი

რა ბაკეთდა და როგორ შეიცვალა თბილისი 2018 წელს.

ზაფხულში გადათხრილი კოსტავას, შარტავას, ფალიაშვილის და სხვა ქუჩები, რომელიც თბილისელებში დიდ უკმაყოფილებას იწვევდა, დღეს უკვე დასრულებულია. სულ 2018 წელს გზის სამუშაოები 12 ლოკაციაზე მიმდინარეობდა. ასეა კახეთის გზატკეცილის მარჯვენა და მარცხენა სათადარიგო ზოლის რეაბილიტაცია ხდება. ასევე, თბილისი-ნაფეტურების გზის მონაკვეთისა და მარნეულის გზატკეცილის რეაბილიტაცია. აღსანიშნავია სოფელი დილომი-დიდგორი-თელოვანის საავტომობილო გზის მშენებლობაც.

თბილისის მერიის ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევა ის არის, რომ ქუჩები არ არის ადაპტირებული შშმ პირებისთვის, თუმცა თბილისის მერიის მიერ მომზადებულ დოკუმენტში ვკითხულობთ, რომ შშმ პირებისთვის ქუჩების ადაპტირება უკვე მიმდინარეობს; ქუჩების პარალელურად ასევე ეწყობა ახალი გაჩერებები, გადასასვლელები და ტროტუარები.

მთლიანობაში ინფრასტრუქტურულ პროექტებში 2018 წელს 135 744 331 ლარი დაიხარჯა.

გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების გარდა დასრულდა მაღლივის საფენმავლო ხიდის რეაბილიტაცია, რომელიც წლების განმავლობაში მიტოვებული და ყველასგან დაივიწყებული ადგილი იყო. ხიდის რეაბილიტაციისთვის 515 515 ლარი დაიხარჯა, ხოლო ხიდის მოპირკეთების, ახალი განათების სისტემით აღჭურვისა და სხვა კეთილმოწყობის ღირებულებისთვის ჯამში 200 000 ლარამდე დაიხარჯა. ამ დროისთვის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ვახუშტის, ვარკეთილისა და მდინარე გლდანულაზე გადასასვლელ (სარაჯიშვილი) ხიდებს უტარდებათ.

თბილისისთვის 2018 წელი გამორჩეული იყო ისტორიული შენობა-ნაგებობების რესტავრირების კუთხით. თბილისის განვითარების ფონდმა ახალი სიცოცხლე ათობით ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლს შესძინა.

ამ დროისთვის ორბელიანის მოედანსა და მიმდებარე ქუჩებზე მდებარე 20-მდე შენობის სარესტავრაციო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს. შენდება 150 ავტომანქანაზე გათვლილი მინისქვეშა პარკინგი. პროექტის ბიუჯეტი 70 მლნ ლარია. ასევე მიმდინარეობს გუდიაშვილის მოედნისა და 20-მდე შენობის რეაბილიტაცია. სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის გამოყოფილი თანხა 50 მლნ ლარს შეადგენს.

მიმდინარე წელს სამი მუზეუმის სრული რეაბილიტაცია განხორციელდა; დასრულებულია ნიკოლოზ ბარათაშვილის, კოტე და სოსო წერეთლების მემორიალური სახლ-მუზეუმების რეაბილიტაცია; დასრულდა ილია ჭავჭავაძის მემორიალურ-ლიტერატურული მუზეუმის სრული რეაბილიტაცია.

„კომერსანტი“ მთელი წლის განმავლობაში განვიდიდათ ინფორმაციას ახალი სპორტულ გამაჯანსაღებელი ცენტრების გახსნის შესახებ. სპორტის და ჯანსაღი ცხოვრების პოპულარიზაციის მიზნით თბილისის მერიამ დაასრულა 1 200-ზე მეტ ბენეფიციარზე გათვლილი „გლდან-ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრის“ მშენებლობა. თბილისის ორ რაიონში – ვარკეთილსა და დიდ დილოში დაიწყო მულტიფუნქციური სპორტული კომპლექსების პროექტების მზადება.

2018 წელს აშენდა და გაიხსნა 11 ახალი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი, შშმ პირთათვის ადაპტირებული საბავშვო ბაგა-ბაღი. შედეგად 600-მდე ადამიანი დასაქმდა, აღსაზრდელებისთვის დამატებით 2 875 თავისუფალი ადგილი შეიქმნა. აღსანიშნავია, რომ 38 საბავშვო ბაგა-ბაღში მასშტაბური სარემონტო სამუშაოები ჩატარდა.

საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვან და საჭირო პროექტებს თბილისის 10 რაიონული გამგეობა მთელი წლის განმავლობაში უწყვეტად ახორციელებს. ბოლო ერთი წლის განმავლობაში, გამგეობების მიერ:

1. საგზაო ინფრასტრუქტურა ჯამში 783 539 კვმ ფართობზე მოწესრიგდა, რისთვისაც დაიხარჯა 35 744 331 ლარი;
2. სკვერების მოწყობა-რეაბილიტაცია 247 მისამართზე ჩატარდა. ამისთვის 8 742 011 ლარი დაიხარჯა;
3. ახალი სპორტული მოედნების მოწყობისა და ძველი მოედნების რეაბილიტაციისთვის 180 მისამართზე 4 898 332 ლარი დაიხარჯა;

2018 წელს რა ბაკეთდა და როგორ შეიცვალა დედაქალაქი?!

4. საბავშვო გასართობი მოედნების რეაბილიტაცია 52 მისამართზე, ხოლო ფიტნეს ზონების მოწყობა-რეაბილიტაცია 117 მისამართზე განხორციელდა. ამისთვის ჯამში დაიხარჯა 2 446 961 ლარი;
5. ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების განვითარების ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში, 1 256 პროექტი განხორციელდა, რისთვისაც 14 066 645 ლარი დაიხარჯა;
6. გამწვანებისა და მცენარეთა მოვლა-პატრონობის (გათიბვები, ავარიული ხეების მოჭრა, სხვა-ფორმირება, ბუჩქები, ნერგები) სამუშაოები განხორციელდა 4 318 მისამართზე და ამისთვის 1 611 894 ლარი დაიხარჯა;
7. ჩატარდა კულტურული და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი 121 ღონისძიება, რისთვისაც 930 929 ლარი გამოიყენებოდა;
8. 16 მისამართზე განხორციელდა 224 ავტოფარეხის დემონტაჟი, რისთვისაც 251 233 ლარი დაიხარჯა. ავტოფარეხების ადგილზე სკვერების მოწყობა ხორციელდებოდა;
9. მიწისქვეშა კომუნიკაციები (სანიაღვრე, წყალარინებისა და წყალსადენის ქსელები) მოწესრიგდა 169 მისამართზე, რაშიც 3 401 571 ლარი დაიხარჯა;
10. კეთილმოწყობის სხვადასხვა სამუშაო განხორციელდა 1 064 მისამართზე, რაშიც 4 330 419 ლარი დაიხარჯა;
11. გრუნტის დამჭერი კედლების რეაბილიტაცია-მოწესრიგება 109 მისამართზე განხორციელდა, რისთვისაც 4 809 760 ლარი გამოიყენებოდა;
12. სოციალური პროგრამებით (ოპერაცია, მედიკამენტები, ბინის ქირა და ა.შ.) 169 257 ბენეფიციარმა ისარგებლა, რაშიც 34 655 319 ლარი დაიხარჯა.

კიდევ ერთი პროექტი, რომელიც თბილისის მერიამ 2018 წელს განახორციელა დედაქალაქის მოსახელობის კეთილდღეობისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია. სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ცენტრს 10 ახალი, თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი ავტოსატრანსპორტო საშუალება დაემატა.

2018 წელს შემუშავდა „რადიოქალაქის“ ახალი პროექტი, რომლის განხორციელებისთვის საჭირო საინვესტიციო თანხა 50 მილიონ ლარს შეადგენს. შედეგად, 200 სამუშაო ადგილი შეიქმნება.

2018 წელს თბილისისთვის ოთხი დიდი პარკი მოეწყო:

- ნურნუმის ქუჩაზე;
  - ბერი გაბრიელ სალოსის გამზირზე;
  - გლდანის მეექვსე მიკრორაიონში;
  - გომიანის სახელობის პარკი;
- დასვენების ადგილების განვითარებისა და ეკოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, დაგეგმილია ორი დიდი საქალაქო პარკის მოწყობა თემების სხვის ტერიტორიასა და დიდი მისი ქალებში.

კიდევ ერთი საკითხი რომელზეც გვინდა თქვენი ყურადღება შევაჩეროთ, თბილისის მერიის სატრანსპორტო პოლიტიკას ეხება. თბილისის პარკინგის სისტემის ადმინისტრირების ფარგლებში გამოიყვალა 9000 პარკინგის ნიშანი, დაიხაზა და კეთილმოეწყო 8000 კვ.მ პარკირების ადგილი.

საზოგადოებრივი ტრანსპორტის განვითარებისთვის უკვე შექმნილია 10-მეტრიანი MAN-ის ფირმის 90 ახალი ავტობუსი. დასრულდა 220 ერთეული -მეტრიანი ავტობუსის შესყიდვის სატენდერო პროცედურა, ხოლო 2019 წლისთვის მზადდება ტენდერი 240 ერთეული ელექტრომძრავზე მომუშავე 8 და 10-მეტრიანი ავტობუსების შესყიდვაზე.

„კომერსანტი“ შეეცადა მოკლედ გაეცნო ის მნიშვნელოვანი პროექტები, რომელიც თბილისის მერიამ 2018 წელს განახორციელა. 2019 წელს თბილისის ბიუჯეტი 1 მილიარდ ლარს გადააჭარბებს. რამდენად ეფექტურად დაიხარჯება ეს თანხა და რა ცვლილებები მოხდება დედაქალაქში, ჯერჯერობით უცნობია.

ბარო ალამია

დაბოლოს, 2018 წლის დასასრულ არნახულად გაღამაზდა დედაქალაქის ქუჩები ორიგინალური სანათებითა და გირლიანდებით. პირველი რესპუბლიკის მოედანზე ბინა დაიდო „საახალწლო ქალაქი“, გრანდიოზულმა ნაძვის ხემ და რამდენიმე სცენამ, რომლიდანაც თავიანთი ხელოვნებით დაატკბეს დედაქალაქის სტუმრები და თბილისელები პოპულარულმა მომდერლებმა. „სიყვარულით სავსე ქალაქი“ ათასგვარი გასართობებითა და სხვადასხვა ღონისძიებებით ალაამაზებდა საახალწლო დღეებს.

კოსმოსი ხელისგულზე

**მეცნიერების
მეცნიერებათა
დოქტორის
ნოდარ
ნიგნაძის**

ნოდარ ნიგნაძე, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ნაგებობების, სპეციალური სისტემებისა და საინჟინრო უზრუნველყოფის ინსტიტუტის დირექტორი, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ღირსების ორდენისა და მედლის კავალერი, მრავალი გამოგონების, სამეცნიერო შრომისა და მონოგრაფიის ავტორი, ქართული და უცხოური პატენტების მფლობელია. მისი სამეცნიერო მოღვაწეობა 1980 წლიდან, პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დამაფინანსებლის შემდეგ, სპეციალურ საკონსტრუქციო ბიუროში დაიწყო. ნოდარ ნიგნაძის სამეცნიერო საქმიანობა უკავშირდება მინისზედა და კოსმოსურ ტრანსფორმირებად სისტემებს. მათ შორის აღსანიშნავია პირველი ქართული კოსმოსური ობიექტი „რეფლექტორი“ და მრავალჯერადი გამოყენების, მრავალმალისანი, ტრანსპორტირებადი ლითონის ხიდი.

— **მთელი** თქვენი პროფესიული მოღვაწეობა უკავშირდება საქართველოს კოსმოსურ ნაგებობათა ინსტიტუტს, რომლის ახლანდელი სახელწოდებაც: საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ნაგებობების, სპეციალური სისტემებისა და საინჟინრო უზრუნველყოფის ინსტიტუტი. ინსტიტუტში თქვენ განვლეთ გზა რიგითი სპეციალისტიდან ინსტიტუტის დირექტორობამდე და თქვენს სახელთან ასოცირდება ინსტიტუტში განხორციელებული ბევრი წარმატებული პროექტი. ამდენად, ძალიან საგულისყუროა, რა იყო ბიძგი იმისთვის, რომ გაგველოთ ეს დიდი და ხანგრძლივი მარათონი?

— ყველაფერი დაიწყო 1980 წლიდან, როდესაც დავამთვარე საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტი და მუშაობა დავეცი სპეციალურ საკონსტრუქციო ბიურო „M19“-ში, ინჟინრის პოზიციაზე. ჩემთვის, როგორც ქართველისთვის, საინტერესო და საამაყო იყო მუშაობა ისეთ თემატიკაზე, რომელიც ეხებოდა კოსმოსის ათვისებას. აქედან გამომდინარე, ისე განვლო ამ წლებმა, რომ არც კი მიგრძნია ის დაღლა, რაც მარათონს ახასიათებს. ეს იყო წლები მიზანსწრაფული და შემოქმედებითი საქმიანობისა, რაც, ერთი მხრივ, უკავშირდება მეტად საგულისყურო, მრავალჯეროვან და პერსპექტიულ სფეროს — კოსმოსის ათვისებას და, მეორე მხრივ, ამ დარგის დაფუძნებას ჩვენი ინსტიტუტის ბაზაზე.

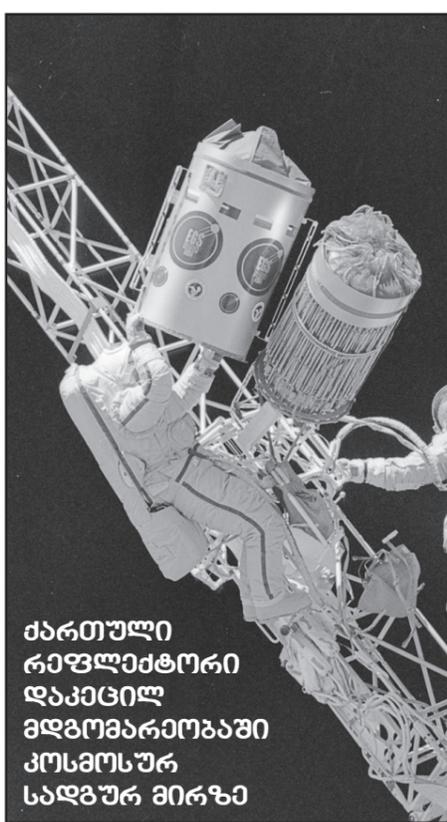
— **თქვენი მოღვაწეობა მეტად პოლიტიკურ და ამასთან სოციალურ-ეკონომიკურ პირობებში წარმართა, რაც განპირობებული იყო ჯერ საბჭოთა კავშირის რღვევით და შემდეგ საქართველოს, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს ჩამოყალიბებით. ასეთ პირობებში როგორ ტრანსფორმირდებოდა თქვენი საქმეები?**

— გეთანხმებით, ის პერიოდი ნამდვილად რთულად გასაგებელია გზა გახლდათ არა მარტო ჩემთვის და ჩვენი ინსტიტუტისთვის, არამედ მთლიანად საქართველოსთვის.

საბჭოთა პერიოდში ჩვენ ვასრულებდით საკავშირო მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო სამხედრო-სამრეწველო კომისიის გადამყვებილებს, რომელთა მიხედვით ავადგენდით საგურამოსსა და ბორჯომის უნიკალური სასტენდო კომპლექსები, შევქმენით კონსტრუქციები, რომელთაც ანალოგი არ გააჩნიათ მსოფლიოში. სამუშაოები შეეხებოდა ბალისტიკური რაკეტების სტარტის აღმოჩენის

ნის კოსმოსურ და მინისზედა სისტემებს. ამასთანავე, მივიღე მონაწილეობა ღია კოსმოსურ სივრცეში განხორციელებულ ისეთ პროექტებში, როგორცაა „კრაბი“ და „სოფორა“. აღსანიშნავია ისიც, რომ იმ პერიოდში, ჩვენ სასტენდო კომპლექსებში სრულმასშტაბიანი გამოცდები ჩავუტარეთ გასაშლელ, 30 მეტრი დიამეტრის მქონე, კოსმოსურ რეფლექტორულ ანტენას. ეს მონაცემები დღესაც სარეკონსტრუქციო მსოფლიოში.

მე მიხარია და მეამაყება, რომ ამ

ქართული რეფლექტორი დაკეცილ ედგომარეობაში კოსმოსურ სადგურ მირზე

წლების მანძილზე ინსტიტუტში შესრულებულ ყველა სამეცნიერო-კვლევით პროექტში ვიყავი ჩართული და მაქვს ჩემი პირადი წვლილი შეტანილი ყველა წარმატებაში.

— **ასეთი წარმატებების ფონზე როგორი იყო თქვენი კარიერული წინსვლა?**

— როგორც აღვნიშნე, დავინყე რიგითი ინჟინრის თანამდებობით. სხვადასხვა დროს ვიყავი მინისზედა სპეციალური ნაგებობების განყოფილების უფროსის მოადგილე, ბორჯომის მთიან

ზონაში განთავსებული სპეციალური სისტემების ექსპერიმენტული კვლევების პოლიგონის უფროსი, კოსმოსურ ნაგებობათა ინსტიტუტში დაარსებული სამხედრო საინჟინრო აკადემიის უფროსი და, ბოლოს, ახლა ვარ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ნაგებობების, სპეციალური სისტემების და საინჟინრო უზრუნველყოფის ინსტიტუტის დირექტორი. ამავ დროს ადმინისტრაციულ საქმიანობას ყოველთვის ვუთავსებდი სამეცნიერო საქმიანობასაც. მიხარია, რომ ამ მხრივაც მაქვს გარკვეული წარმატებები: საბჭოთა კავშირის დროს ჩვენი სამუშაოები იყო გასაიდუმლოებული და ის არ იყო ხელმისაწვდომი მეცნიერთა ფართო წრეებისთვის, მაგრამ დამოუკიდებელი საქართველოს პირობებში გამოქვეყნებული შრომების მიხედვით მაქვს მაღალი ციტირების ინდექსი. მაქვს 72 სამეცნიერო სტატია, რომლებიც გამოქვეყნებულია მსოფლიოში აღიარებულ სხვადასხვა გამოცემაში, 5 მონოგრაფია და 2 სახელმძღვანელო, ვარ 15 ადგილობრივი და საერთაშორისო პატენტის ავტორი.

— **ძალიან საინტერესოა საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ როგორ წარმოიქმნა ინსტიტუტის და პირადად თქვენი საქმიანობა დამოუკიდებელი საქართველოს პირობებში?**

— საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ მოგვეცა საშუალება, კავშირი დაგვეწყარებინა ევროპულ და ამერიკულ კომპანიებთან და, რაც მთავარია, ევროპულ კოსმოსურ სააგენტოსთან. ამ მხრივ აღსანიშნავია განხორციელებული პროექტები შემდეგ კომპანიებთან: „დაიმლერ ბენც აეროსპეისი“ (გერმანია), „ალენია სპაციო“ (იტალია), „ენერჯია“ (რუსეთი), „ლოქჰიდ მარტინი“ (აშშ), „მიუნხენის ტექნიკური უნივერსიტეტი“ (გერმანია) და სხვა.

დამოუკიდებელი საქართველოს პირობებში კი ინსტიტუტის დიდი წარმატება იყო 1999 წელს ღია კოსმოსურ სივრცეში განხორციელებული ექსპერიმენტი — პირველი ქართული კოსმოსური

ობიექტის „რეფლექტორის“ წარმატებული გაშლა კოსმოსურ სადგურ მირზე. ამ პროექტში აქტიური მონაწილეობისათვის პრეზიდენტის ბრძანებულებით დაჯილდოებული ვარ ღირსების მედლით და ღირსების ორდენით.

— **რა საავტორო კვლევები შეგიძლიათ დაგვისახელოთ, რომელიც ბოლო პერიოდში თქვენი უშუალო მონაწილეობით და ხელმძღვანელობით ჩატარდა?**

— ამ მხრივ მე გამოვეყოფი სწრაფად ასაგები ტრანსფორმირებადი, ექსტრემალურ სიტუაციებში გამოსაყენებელი ხიდების შექმნას. ჩემი სადისერტაციო თემაც სწრაფად ასაგებ, ასანყობადასაშლელ, მრავალმალისანი ლითონის ხიდს ეხება, რომლის მიხედვითაც დამზადდა 35 მეტრი სიგრძის წინააღმდეგობის გადსალახი სახიდე გადასასვლელი. ხიდის კონსტრუქციამ წარმატებით გაიარა ტესტირება საქართველოს შეიარაღებული ძალების სასწავლო წერტილებში. ის აგრეთვე გამოყენებული იქნა მდინარე მტკვარზე 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ ქარელის რაიონში ლტოლვილთა დასახლების მშენებლობის პროცესში.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სამუშაოების ციკლი შესრულდა ევროპული კოსმოსური სააგენტოს შეკვეთით და დაფინანსებით მიუნხენის ტექნიკურ უნივერსიტეტთან ერთად, რამაც მოგვცა ახალი იმპულსი და ბიძგი, შეგვექმნა უახლესი თაობის მაღალი სიზუსტის და სიხისტის მქონე გასაშლელი კოსმოსური რეფლექტორები. შეიქმნა ოთხი კოსმოსური, ტრანსფორმირებადი, ზემსუბუქი, მაღალი სიზუსტის, 6 მეტრის დიამეტრის, რეფლექტორული ანტენები. მათზე გაცემულია ევროპული და ამერიკული პატენტები. ასევე უცხოელ და ქართველ პარტნიორებთან ერთად საქართველოში დავაფუძნე საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია — „მინისზედა მსუბუქი კონსტრუქციები და რეფლექტორული ანტენები“. ასევე საქართველოში დავწერე ვენახის სეტყვის დამცავი სისტემა, რომელზეც მიღებულია საქართველოს პატენტი.

— **თქვენს კარიერულ წინსვლაში რა იყო ძირითადი ხელისშემწყობი ფაქტორები?**

— ყველაზე მთავარი ამ ფაქტორებიდან არის გამოჩენილი მეცნიერებისა და პედაგოგებისაგან შედგენილი გუნდი, ვისთან ერთადაც მე მიწვეს მუშაობა; მეგობრული ატმოსფერო, რომელიც სუფევს ინსტიტუტში; საქმისადმი სიყვარული და პასუხისმგებლობის გრძობა; უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მხარდაჭერა და მრავალი სხვა ფაქტორი, რომელთა ჩამოთვლაც შორს წაგვიყვანს. განსაკუთრებით კი მინდა აღვნიშნო ინსტიტუტის დამაარსებლის, ბატონ ელგუჯა მემდარიაშვილის როლი ჩემს, როგორც მეცნიერის, ორგანიზატორის და პიროვნების ჩამოყალიბებაში. დიდია ჩვენი კოლექტივის თითოეული წევრის დამსახურება ჩემი და ინსტიტუტის წარმატებაში, რისთვისაც მინდა მადლობა გადავუხადო მათ.

ბატონო ნოდარ, დასასრულ, უნდა გისურვოთ წარმატებები. იმედი მაქვს თქვენს გუნდთან ერთად კიდევ ბევრ საყურადღებო პროექტებს ჩაუყრით საფუძველს და მრავალ წარმატებას მოუტანთ ინსტიტუტს.

ესაუბრა გურამ ნიკლაური

ასანყობა-დასაშლელი ლითონის ხიდი მდ. მტკვარზე

რუსეთის მთავრობის ვიცე-პრემიერმა ოლგა გოლოდუცკა ამ ცოტა ხნის წინათ განაცხადა, რომ რუსეთი აპირებს საქართველოს საზღვართან ორი კურორტის მშენებლობას, სადაც საკუთარი ქვეყნის მოქალაქეებს შესთავაზებენ მრავალფეროვან მომსახურებას ყველაზე პრეტენზიული ტურისტების მოთხოვნილებების გათვალისწინებითაც კი.

ნებისმიერი ქვეყნის სუვერენული უფლებებზე, საკუთარ ტერიტორიაზე რაც უნდა ის განავითაროს და ააშენოს – სამთოსათხილამურო კურორტი იქნება, ტანკების ქარხანა თუ ლას-ვეგასი. „ისევე უქნიათ“, ახალი კურსებიდან ან სენტი-მორიციის ტიპის საკურორტო ცენტრები აეშენებინათ თავიანთი მოქალაქეებისა თუ სტუმართა მისაღებად.

თუმცა ვიცე-პრემიერის ამ განცხადებას უაღრესად საგულბისხმო გარემოება ედო საფუძვლად. – კურორტების აშენების მიზნად მან არა თავის მოქალაქეებზე ზრუნვა, არამედ... რუსი ტურისტების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე თანხების ხარჯების შეზღუდვის აუცილებლობა დაასახელა. მისი სიტყვებით, „საქართველოს ყოველწლიურად მილიონი რუსი ტურისტი სტუმრობს, ეს ძალიან დიდი ფულია – ისინი ხომ უბრალოდ საზღვარს არ კვეთენ, ისინი იქ სრიალებენ, ჭამენ, ცხოვრობენ და ა.შ.“

რუსი მაღალი პოლიტიკური თანამდებობის მქონე პირის განცხადების მიღმა უნდა დავინახოთ, თუ რას განიცდის ამ ქვეყნის ხელისუფლება საქართველოში რუსეთის მოქალაქეების სტუმრობის გამო – იმას, რომ რუსეთის ძალიან ბევრი მოქალაქე საქართველოში საკუთარი თვალთვლით ხედავს სტუმართა მიმართ ქართველთა კეთილგანწყობას, ქვეყნის აღმშენებლობას, მომსახურების მაღალ კულტურას... ამიტომ სლოგანის:

„რუსმა ტურისტებმა თანხები საქართველოში კი არა, საკუთარ სამშობლოში რუსეთში უნდა დახარჯონ“, მიღმა აშკარად იკვეთება ამ ქვეყნის ხელისუფლების სურვილი, არა მარტო ხელი შეუშალოს რუსეთის მოქალაქეების „დიდი ფულის ხარჯვას“ საქართველოში, არამედ მათ მიერ საკუთარ ქვეყანაზე არასახარბიელო დასკვნების გამოტანის შესაძლებლობას.

დიახაც, პატივცემული პრემიერის ნათქვამი უფრო საქართველოს მიმართ არაკეთილგანწყობილი დამოკიდებულების (რბილად რომ ვთქვათ) გამოხატულებად იყო, ვიდრე იმპორტდამოკიდებულების შემცირების სახელმწიფო სტრატეგიის დეკლარირება. ის, რომ ხსენებული სტრატეგიის ნაწილი ყოფილიყო, რუსეთი, პირველ რიგში, საკუთარი ტურისტული ინფრასტრუქტურის იმ სეგმენტის განვითარებაზე იზრუნებდა, რომელშიც ყველაზე დიდი ჩაჯარვები და აქვს და რომლის გამოისობით მისი მრავალი მილიონი მოქალაქე საზღვარგარეთ ამოჯობნებს დასვენებას და თანხების „უსურველ ხარჯვას“.

აი, თუნდაც საქართველოს მეზობელი თურქეთი ავიღოთ. – თუ კარგად დავთვლით, საქართველოში რუსი ტურისტების

რუსეთის მთავრობის ვიცე-პრემიერ გოლოდუცის განცხადების თაობაზე

რუსეთი საქართველოს საზღვართან ორი კურორტის მშენებლობას აპირებს

მიერ დახარჯული თანხა, რომელიც „ყელზე დაადგა“ და მოსვენება დაუკარგა რუს მაღალჩინოსანს, ახლოსაც ვერ მივა მათ მიერ რუსეთთან ამჟამად გეოპოლიტიკურ „თაფლობის თევსა“ თუ „ანგარებიან ქორწინებაში“ მყოფ თურქეთში „დატოვებულ“ სახსრებთან. – ამაზე რუსი ტურისტების საქართველოსა და თურქეთში ხარჯების სტატისტიკა თვალსაჩინოდ მეტყველებს.

რუსეთიდან თუ საქართველოში ერთი მილიონი ტურისტი ჩამოდის, თურქეთში – არანაკლებ ექვსი მილიონი! საშუალოდ ერთი რუსი ტურისტი თურქეთში ხარჯავს 603 დოლარს, საქართველოში კი – მხოლოდ 343 დო-

სტრატეგიული კონკურენტები არიან. რუსების მიერ თურქეთში დახარჯული ყოველი დოლარი აძლიერებს თურქეთის ეკონომიკას, ზრდის ამ უკანასკნელის გეოპოლიტიკურ ამბიციებს და კონკურენტუნარიანობას, პირველ რიგში, რუსეთთან მიმართებაში.

საქართველო, თურქეთისაგან განსხვავებით, რაც უნდა გაძლიერდეს, ის გეოპოლიტიკურ კონკურენტობას რუსეთს არ და ვერ გაუწევს. – საქართველო, თავისი ეკონომიკური სიძლიერით და პოლიტიკური გავლენით, თურქეთისაგან განსხვავებით, სპორტული ტურმინოლოგია რომ ვისმართოთ, სხვა „წონით კატეგორი-

ქეთიდან საქართველოსთან რეინტეგრირებულ აფხაზეთზე. კითხვაზე: თუ რატომ, რუსეთს რა ხეირი აქვდა? – ყველაფერი დათვლილია და ამ შემთხვევაში ის თანხა, რასაც რუსი ტურისტები ყოველწლიურად ხარჯავენ თურქეთში, საკმარისი იქნებოდა აფხაზეთში ისეთი ინფრასტრუქტურის მოსაწყობად, რომელიც რუსი ტურისტების, სულ ცოტა, 40 პროცენტს მაინც წაართმევდა თურქეთს. დარწმუნებული ვარ, საქართველოს არ გაუჭირდებოდა შესაბამისი სახსრების მოზიარება, მათ შორის სპონსორებისა და ადგილობრივი თუ უცხოური ინვესტორების დაინტერესების გზით, ხოლო თავად რუსეთის ხეირს მრავალი ასპექტი ექნებოდა. აი, ზოგიერთი მათგანი:

ა) რუსეთი აღიდგენდა საქართველოსა და ქართველი ხალხის კეთილგანწყობას და კეთილმეზობლურ დამოკიდებულებას; ბ) დადებითად იმოქმედებდა საერთაშორისო მასშტაბით რუსეთის შელახული იმიჯის გამოსწორებაზე და სერიოზულ პირობას შექმნიდა დასავლეთის მიერ დაწესებული სანქციების თუ საერთოდ გაუქმების არა, მნიშვნელოვანად შემცირების საფარისთვის – ამ ასპექტით ისე უჭირს რუსეთს, რომ კურილიის კუნძულების იაპონიისათვის შესაძლო დათმობაზეც კი ალაპარაკდა, მაშინ როდესაც საქართველოს მიმართით გადადგმული ზემოხსენებული ნაბიჯი მხოლოდ სხვისი ტერიტორიის ხელყოფისაგან ხელის აღებას სთავაზობს;

გ) რუსეთს აფხაზეთის (და, შესაბამისად, ე.წ. „სამხრეთ-ოსეთის“) გეოპოლიტიკური აბორდაჟისათვის აღარ მოუწევდა ყოველწლიურად ისეთი ფინანსური ინექციების გაღება, რომლებიც მის მიერ კოსმოდრომ ბაიკონურის იჯარაში ყაზახეთისათვის გადასახდელი თანხას ორჯერ და მეტად აღემატება; დ) სიტუაციის ასეთი „და-

ლაგება“ თურქეთს გამოაცლიდა მათ კურორტებზე მოსახვედრად რუსეთის მოქალაქეების მიერ დახარჯულ მრავალმილიარდიან ინექციებს, ხოლო თითოეულ რუსეთელ ტურისტს იმავე დონისა და ხარისხის ტურისტული სერვისის მიღება, გეოგრაფიული სიახლოვისა და შედარებით დაბალი ფასების გამო, ერთი-ორად უფრო იაფი დაუჯდებოდა. – ჯერ კიდევ 1990 წელს თურქეთის მთლიანი შიგა პროდუქტი რუსეთის ფედერაციის ანალოგიური მაჩვენებლის მხოლოდ 32 პროცენტი იყო. ამ თანაფარდობას მზარდი ტენდენცია აქვს და ამჟამად ის უკვე 56 პროცენტია. ეს დიდწილად სწორედ რუსი ტურისტების თურქეთში განუვლი ხარჯების დაშლასაა!

იმაზე ხომ საერთოდ არაფერს ვამბობთ, რომ პრობლემის ასეთი სტრუქტურული თუ 3D ფორმატში განხილვისა და გადამწყვეტის შემთხვევაში, ბუნებრივი იქნებოდა საქართველოსთან რეინტეგრირებული აფხაზეთის (და „სამხრეთ ოსეთის“) რეაბილიტაციაში რუსული კაპიტალისათვის განსაკუთრებული პრეფერენციების დაშვება. ანუ უფრო მარტივად რომ ვთქვათ, საქართველოსადმი დამოკიდებულების შეცვლა რუსულ სახელმწიფოს ხარჯების ნაცვლად ჯერადად მეტ ეკონომიკურ სარგებელს მოუტანდა.

სამწუხაროდ, ეკონომიკური თეორიის სახელმძღვანელო მხოლოდ პიროვნებებზე საუბრისას აცხადებს, რომ ადამიანები ეკონომიკურად მოაზროვნე და რაციონალური არსებები არიანო, თორემ საქალაქებში ამაღლებული კატეგორიულ მტკიცებას მის ფურცლებზე ვერსად შეგვდებოდა – რეალურ ცხოვრებაში ეკონომიკა, როგორც წესი, სახელმწიფოთა გეოპოლიტიკური ამბიციების მძევალი და „ტრეფიკინგის“ მსხვერპლია.

რუსეთს, რა თქმა უნდა, შეუძლია, ორი კი არა რამდენიც უნდა, იმდენი კურორტი განავითაროს კავკასიონის ჩრდილოეთის კალთებზე. მაგრამ ეს კალთები ზღვის მიმართ ზურგსუბუქცულნი არიან, რის გამოც ისინი უპირატესად, ზამთრის სეზონის კურორტებად, სამთოსათხილამურო პროფილის მქონედ დარჩებიან. ესე იგი, რუსეთის სახელმწიფოს საგარეო-პოლიტიკური კურსის უცვლელი პირობებში თურქეთის ხაზინა კვლავ შეიცვება საზაფხულო მზისა და ზღვის მოყვარული რუსი ტურისტების მიერ დახარჯული მრავალი მილიარდი დოლარით. ისე, საინტერესოა, თურქეთთან შედარებით რამდენჯერ ნაკლები უნდა დაეხარჯათ რუს ტურისტებს საქართველოში, რომ ამას რუსეთის ვიცე-პრემიერის უკმაყოფილება აღარ გამოეწვივა: 5-ჯერ? 10-ჯერ? თუ, საერთოდ, შესაბამის მომსახურების უფასოდ მიღების შემთხვევაში?!

მაგრამ, აბსოლუტურად უფასო ტურიზმი რომ არ არსებობს?! – 2008 წლის აგვისტოში როკის გვირაბიდან „ტურიზმის ეროვნული სახეობით“ შიდა ქართლში შემოჭრილ რუსულ სატანკო არმიის ავზებში მაინც გადასახადის საკუთარ გამოდამხდელთა მიერ დაფინანსებული სანვაგი ესხათ...

იოსებ არჩვაძე.
599 32 18 98

რუსეთიდან თუ საქართველოში ერთი მილიონი ტურისტი ჩამოდის, თურქეთში – არანაკლებ ექვსი მილიონი! საშუალოდ ერთი რუსი ტურისტი თურქეთში ხარჯავს 603 დოლარს, საქართველოში კი – მხოლოდ 343 დოლარს. საქართველოში თურქეთთან შედარებით რუსი ტურისტების ნაკადი 6-ჯერ დაბალია, ხოლო საშუალოდ ერთი ტურისტის მიერ დახარჯული თანხა – დაახლოებით 1.8-ჯერ ნაკლები. გამოდის, რომ რუსი ტურისტები საქართველოში ხარჯავენ თურქეთში ანალოგიური განუვლი ხარჯების მხოლოდ 9.5 პროცენტს. მარტო 2018 წელს რუსმა ტურისტებმა თურქეთში „ჩატოვეს“ სულ ცოტა, 3.6 მლრდ. აშშ დოლარი.

ლარს. საქართველოში თურქეთთან შედარებით რუსი ტურისტების ნაკადი 6-ჯერ დაბალია, ხოლო საშუალოდ ერთი ტურისტის მიერ დახარჯული თანხა – დაახლოებით 1.8-ჯერ ნაკლები. გამოდის, რომ რუსი ტურისტები საქართველოში ხარჯავენ თურქეთში ანალოგიური განუვლი ხარჯების მხოლოდ 9.5 პროცენტს. მარტო 2018 წელს რუსმა ტურისტებმა თურქეთში „ჩატოვეს“ სულ ცოტა, 3.6 მლრდ. აშშ დოლარი.

იმაზე აღარაფერს ვამბობთ, რომ გეოგრაფიული სიახლოვის გამო რუსეთის მოქალაქეებს სატრანსპორტო ხარჯები ბათუმში, გუდაურსა თუ ბაკურიანში ჩასასვლელად გაცილებით ნაკლები უჯდებათ, ვიდრე თურქეთის ხმელთაშუა ზღვის კურორტებზე მოსახვედრად.

აქვს ამ სტატისტიკას კიდევ ერთი, პოლიტ-ეკონომიკური ასპექტიც. – მიუხედავად ამჟამინდელი „თაფლობის თვისა“, რუსეთი და თურქეთი მაინც ისტორიულად, გინდა გლობალური, გინდაც რეგიონული ასპექტით,

აშია“, „რუსეთის წონაში“ არ გამოდის?

რუსეთი თურქეთს „ვერ ერევა“ და ამიტომ „მშვიდად“ უყურებს როგორ მუშაობს რუსული ფული თურქეთის ეკონომიკის გაძლიერებაზე, მაგრამ ვერ ეგუება, რომ მის მეზობელ საქართველოში რუსეთის მოქალაქეები თურქეთში მათ მიერ „გასროლილ“ თანხებზე დაახლოებით 12-ჯერ ნაკლებს ტოვებენ.

რუსეთის ხელისუფლებას საკუთარ სახელმწიფოზე ზრუნვის გრძელვადიანი, მათემატიკური ტერმინოლოგია რომ ვისმართოთ, პლანიმეტრიული ნაცვლად სტრუქტურული ხედვა რომ ჰქონდეს, თავის ინტერესებს ყველა ასპექტში და ფორმატში დაითვლიდა და საქართველოსათვის რუსი ტურისტების „წართმევაზე“ კი არ იფიქრებდა, არამედ... საქართველოს დაუბრუნებდა აფხაზეთს, რათა ამ რეგიონში ინფრასტრუქტურის განვითარების ხარჯზე რუსი ტურისტების თანდათანობითი გადამისამართება მოეხდინა თურ-

VOTRE J. ჩხონტა

მასაღისა და ნიჭის სიუხვის გარდა, საჭიროა კიდევ ბევრად უფრო არანაკლებ მნიშვნელოვანი ზოგი რამ. საჭიროა მოწიფულობა – ეს ერთი; მეორეც, საჭიროა პირადი თავისუფლების გრძობა, ეს გრძობა კი ჩემში მხოლოდ ახლახან გაღვივდა. ადრე ის არა მქონია; იმას წარმატებით ცვლიდნენ ჩემი ფუქსავატობა, დაუდევრობა და საქმისადმი უპატივცემულობა.

ჩემი ფიქრით, თუ კიდევ 40 წელიწადი სიცოცხლე მიწერია და მთელი ამ ხნის მანძილზე უნდა ვიკითხო, ვიკითხო, ვიკითხო და ნიჭიერად, ანუ მოკლედ წერა ვისწავლო, მაშინ 40 წელიწადში სუყოველ თქვენგანს ისეთი დიდი ზარზაზნიდან გაგისროდით, რომ ცანი შეირყეოდნენ.

ჩემი რჩევაა: პიესაში შეესაღე, რომ ორიგინალური იყვე და შეძლებისდაგვარად გონიერიც, ოღონდ არ შეგეშინდეს, ემანდ სულელი არ გამოეჩნდეს; საჭიროა ლაღაზროვნება და მხოლოდ ის არის ლაღაზროვანი, ვისაც სისულელეების წერა არ აშინებს. არ დაეარცხნო, ნუ შეკამბავ, იყავი უხეში და კადნიერი. სიმოკლე ნიჭის ღვიძლი დაიაა.

მომხრობა საერთოდ იმით არის კარგი, მთელი დღე შეგიძლია რომ კალამ-მომარჯვებელი იტდე და ვერ შეამჩნიო, როგორ გადის დრო და იმავე დროს რაღაც ცხოვრებისდაგვარ რასმე გრძობდე.

წერად დაჯდომა მხოლოდ მაშინ არის საჭირო, როცა თავს ყინულსავით ცივსა გრძობ.

არცვის არ ეგების თავისი თბულეების წაკითხვა დაბეჭდვამდე. არცროდის არ ეგების ვისიმე რჩევის მოსმენა. შეცდი, იცრუე – და შეცდომაც მარტოდენ შენ გეკუთვნოდეს. მუშაობაში გაბეღული უნდა იყვე. არიან დიდი ძაღლები, ნაგაზები და პატარა ძაღლებიც, ფინიები, მაგრამ პატარებს არ უნდა ანკვიფრებდეს დიდების არსებობა: სუყველას ვალდებულეზა ყფა – და იმ ხმით ყფა, როგორიც უფლისგან შობილია.

იხიო რა – მასწავლებელ ქალზე დაეწერე, ის ათეისტია – დარეინს აღმერთებს, დარწმუნებულია ხალხის ბრმამორწმუნეობისა თუ ცრუმორწმუნეობის წინააღმდეგ აუცილებელ მრძოლაში, თვითონ კი, ღამის თორმეტ საათზე აბანოში შავ ეატას ხარშავს, რათა ის რკალისებრი ძვალი ამოაცალოს, რომელიც მამაკაცს იზიდავს და სიყვარულს ალაგზნებს – არის ასეთი ძვალი.

მწერლად გახდომა ძალიან ძნელი არ არის. თავისი სწორი ჩაღხანა რომ ვერ იპოვოს, შეუძლებელია ისეთი ალხანის მოძიება. ასევე არცნა ჩმახია, რომელიც ვერ მონახავს თავის შესაფერის მკითხველს.

ნანარმოებში უნდა იყვეს კანთიელი, გარკვეული აზრი. უნდა იცოდეთ, რისი გულისთვის წერო, სხვაგვარად, თუ ამ თვალწარმეტაც გზას გაურკვეველი მიზნით გაჰყვები, გზა აგვზნევთ და თქვენვე ნიჭი დაგდებავთ.

პარამი არის, გრძობის ამმლეიც, ოღონდ გაუგებარია.

აღამიანებს მიაგე ადამიანები და არა, შენი საკუთარი თავი.

ჩემი აზრით, მოთხრობას რომ დაწერ, საჭიროა, თავი და მოლო წაუშალო. აქ ჩვენ, მელეტრისტი, ყველაზე მეტად ვცრუობთ... და მოკლედ, რაც შეიძლება მოკლედ უნდა ვწეროთ.

თუკი შეგიძლია, რომ არ წერო, ნუ წერ.

მინს არცრის მოწადინება, არცრის იმედი არა აქვს და არცრისა არ ეშინია, იმას არ შეუძლია, რომ შემოქმედი იყვეს.

სუყოველ დროებაში ენის სიმდიდრე და ორატორული ხელოვნება გვერდიგვერდ ვლინდნენ.

მინს შემოქმედების სიტკბოება გამოსცადა, იმისთვის სუყოველი სხვა სიტკბოება არ არსებობს.

მოერიდე ენის სინატიფს. ენა უბრალო და ლაზათიანი უნდა იყვეს.

სუყოველნი დიღნი რუსნი მელექსენი მშვენიერად ართმევენენ თავს პროზას.

გზავში ჰაერს წმენდენ, პიესები კი – ზნე-ჩვეულებებს.

ფანტაზიას თავის ნებაზე რომ უშვებ, ხელი შეაშველე.

აღამიანი მაშინ გახდება უკეთესი, როცა უჩვენებო, როგორიც არის.

საჭიროა იმას ვესწრაფოდეთ, რომ სუყოველმა იცოდეს და ხედავდეს ბევრად მეტს, ვიდრე იცოდა და ხედავდა იმისი მამა-პაპა.

მწერლად ბევრი უნდა წეროს, მაგრამ არ უნდა იქაროს.

მწერლად, რომელთაც მარადიულთ ან უბრალოდ კარგთ ვეძახით და რომელნიც თავბრუსა გვხვევენ, ერთი საერთო და ფრიალ მნიშვნელოვანი ნიშანი აქვთ: ისინი საღდაც მიღიან და თქვენც იქით გიხმობენ და თქვენ არა გონებით, არამედ მთელი თქვენი არსებით გრძობთ, რომ იმათ აქვთ რაღაც მიზანი, როგორც რომ ჰამლეტის მამის აჩრდილს, რომელიც ტყუილუბრალოდ არ მოდიოდა და უფორიაქებდა წარმოსახვას.

მინს იმ კი არ არის, ვისაც კარგა მოზრდილი მოთხრობების დაწერა არ ძალუძს, არამედ ის არის, ვინც წერს

„ყურათუხი იციან და ყურათუხი გაუგებათ მხოლოდ სურეებსა და თაღრიოებს“ ასე აზრობდა ანტონ ჩხოვი ქართულად გაღმოაენა გურამ ბოზიაშვილა

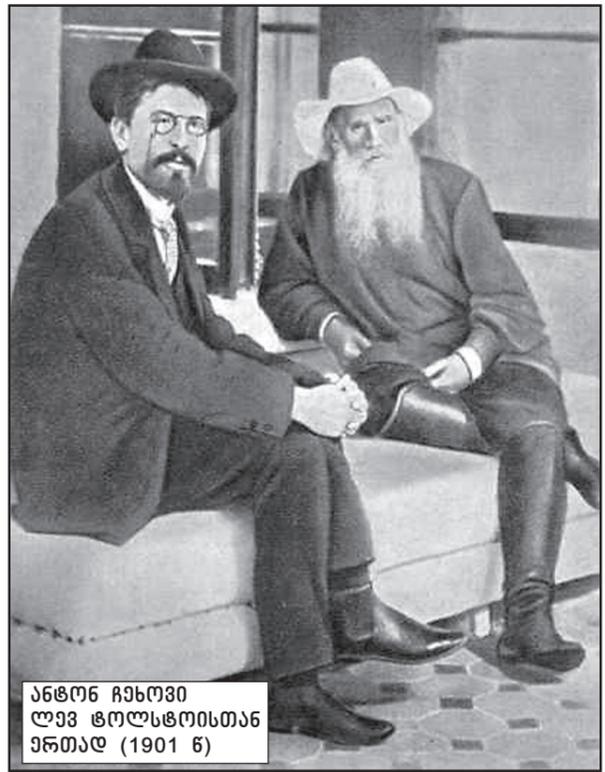
ამ გრძელ მოთხრობებს და დამალვა არ შეუძლია.

თუ პირველ აქტში კედელზე თოფი ჰკიდა, ბოლო აქტში უნდა გავარდეს.

უკეთეს ოპტიმისტად გახდომა და ცხოვრების გაგება გწადს, მაშინ შეეშვი, არ ერწმუნო იმას, რასაც ამბობენ და წერენ, სამაგიეროდ, შენ თავად დაჰკვლიე და ჩასწვიდი.

არის ადამიანთა განსაკუთრებული მოღვმა, რომელიც ადამიანებზე საგანგებოდ ამასხნავეებენ ცხოვრების სუყოველ მოვლენას.

აღამიანში, ვითომც არაფერიაო, ჩაის სვამენ, იმათ სულელებში კი ტრაგედია ხდება.

ანტონ ჩხოვი ლავ ტოლსტოისთან ერთად (1901 წ.)

ხელოვნება ფრთებს გვასხამს და შორს, ძალიან შორს, ცხრა მთას იქით მიგვაფრენს.

მეიძლევა ვიცრუოთ სიყვარულში, პოლიტიკაში, მედიცინაში, ადამიანის მოტყუებას რა უნდა... მაგრამ ხელოვნებაში მოტყუება არ შეიძლება.

წერილის ხელოვნება შემეცირების ხელოვნებაა.

მსამრუშლი ნაწარმოები აუცილებლად რამე დიდ აზრს უნდა გამოხატავდეს. მხოლოდ ის არის მშვენიერი, რაც სერიოზულია, საგულაო.

მე ხშირად მსაყვედურობენ – თვით ტოლსტოიც კი მსაყვედურობდა, რომ წვრილმანებზე ვწერ, რომ არა მყვანან სანიშნულო გმირნი: რვეოლუციონერნი, ალექსანდრე მაკედონელი ანდა თუნდაც, როგორც ლესკოვს, უბრალოდ პატიოსანი სამაზრო პოლიციის უფროსნი. მერე-და, საღ ვნახო ისინი? ძალიანაც მოხარული ვიქნებოდი! ცხოვრება ჩვენი პროვინციალურია, ქალაქი მოუკირწყლავია, სოფელი გასაწყლაველია, ხალხი აზრანძულ-აძინძილია. სიტყვილში სანებებზე ვფიქვითვებო, ორმოცს მიღწეული უკვე მებერნი ვართ და სიკვდილზე ვიწყებთ ფიქრს. აბა, ჩვენ რა გმირნი ვართ?

პრემიის მუზანკალთ ჰგვანან, რომელიც აფერხებენ ცხენთ მიწის ხედაში. ცხენს ვით კონტრაბასის სიმნი, ისე დასჭიმნია კუნთნი და მუშაობს, ზედტანებზე საიდანაც მოფრენილი მუზანკალი გავაზე ატდება, ნესტრავს და მზუის. ცხენი ტყავის თახთახით და კუდის ქნევით ცდილობს მუზანკალის მოგდებინებას. ის კი მზუილს განაგრძობს. რაზე მზუის ნეტავი?

საეჭვოა, რომ ესმოდეს, რა ამბუებს. უბრალოდ ხასიათი აქვს ესეგვარი და თავისი არსებობის გამართლება უნდა – ვითომ მყვა მაქვს ამ დედამიწაზე ცხოვრების უფლება!

არის ადამიანიშვილი, რომელთაც საბავშვო მწერლობაც კი რყვინს. ისინი განსაკუთრებული სიამოვნებით კითხულობენ სოლომონის ფსალმუნებსა და იგავ-არაკებში ცნობისმოყვარეობის აღმძვრელ, მიმზიდველ ადგილთ, აკი არიან ისეთებიც, რაც უფრო მეტს ეცნობიან ცხოვრებისეულ ჭუჭყს, მით უფრო სუფთანი ხდებიან. პუბლიცისტი, იურიისტი და ექიმი, ადამიანური ცოდვის სუყოველ საიდუმლოს ზიარებულნი, ცნობილი არ არიან უზნეთა მომხრობისა გამო და ბოლოს და ბოლოს არცნა ლიტერატურას არ ძალუძს თავისი ცინიზმით ნამდვილი ცხოვრების ჯობნა; ერთი თხლაშთი ველარ გაღეშავთ მოვრალს, ვისაც უკვე მთელი ერთი კასრა აქვს დალუული.

ლიმარატორნი არც კონდიტერია, არც კოსმეტიკოსი და არც ხიბალაკი-გამრთობი; ის ვალდებული ადამიანია, თავისი მოვალეობისა და სინდისის შეგნებასთან შეთანხმებული.

შემომქმედი თავისი პერსონაჟებისა და იმის მსაჯული კი არ უნდა იყვეს, რაზეც ისინი უბნობენ, მიუკერძოებელი, მიუღვომელი მოწმეობა მართებს... ჩემი საქმე მხოლოდ ის არის, რომ ვიყვე ნიჭიერი, ანუ შემეძლოს მნიშვნელოვანი ჩვენებების არამნიშვნელოვნისგან გარჩევა, შემეძლოს ფიგურათა განათება და იმათი ერთი ლაპარაკი.

ლიმარატორნი თავიანთი საუკუნის ძენი არიან, ამიტომაც, როგორც სუყოველი სხვა საზოგადოება, ისინიც საერთო ცხოვრების გარე პირობებს უნდა ემორჩილებოდნენ. ამდაგვარად, უთუოდ წესიერნი უნდა იყვნენ.

მსამრუშლი ნაწარმოები მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულების შემდეგ გამოგვივა:

- 1. არავითარი პოლიტიკურ-სოციალურ-ეკონომიკურ თვისებათა ხანგრძლივგუნური სიტყვათამოფრქვევა; 2. სრული მიუკერძოებლობა; 3. უაღრესი სიმოკლე; 4. მოქმედ პირთა და საგანთა ალალ-მართალი აღწერა. 5. გაბედულება და ორიგინალობა; გაექციე შაბლონს; 6. გულთაღობა.

ღმერთმა დაგვიფაროს საერთო ადგილთაგან. ყოვლის უფრო უკეთესია გმირთა სულიერი მდგომარეობის აღწერა; უნდა ვეცადოთ, რომ ეს გასაგები იყვეს გმირთა მოქმედებათაგან... არ არის საჭირო მოქმედ პირთა სიუხვის გამოღვენება. სიმძიმის ცენტრი უნდა იყვნენ ორნი: კაცი და ქალი.

თმით ადამიანურ ბედნიერებაშიც კი რაღაც არის ნაღვლიანი.

(გაბრძელება იძნება)

ახალი წელი საოკუპაციო გაყვითს ხაზთან

ატოცელმა განსხვავებული ახალი წელი ჰქონდათ. სოფელში სტუმრიანობა იყო. პოლიციელები, სამოქალაქო აქტივისტები და ატოცის რამდენიმე მცხოვრები ღამის 12 საათზე საოკუპაციო ზოლზე გავიდნენ და ახალ წელს იქ შეხვდნენ.

საოკუპაციო ძალების პატრული ამ დროს იქ არ გამოჩენილა. „საქართველოს დეოკუპაცია და მშვიდობა“, — ეს იყო ის სადღეგრძელო, რაც რუსეთის მესაზღვრეების მიერ ჩარჭობილ ბოძებთან იქ მისულმა ადამიანებმა შესვეს. მათ თქვეს, რომ სამოქალაქო პატრულირებას 2019-შიც გააგრძელებენ და ბრძოლა სრულ დეოკუპაციამდე გაგრძელდება. საოკუპაციო ხაზთან ცოტა ხანს გაჩერდნენ, შემდეგ სოფელში დაბრუნდნენ და ატოცელებს მიულოცეს ახალი წელი. ატოცელები კი ახალ წელს, პრობლემების მიუხედავად, იმედიანად შეხვდნენ. ატოცის მცხოვრები ლაიანა ქოჩიშვილი ამბობს, რომ სოფელმა სახნავ-სათესი ფართობები, საძოვრები და ტყის მასივი დაკარგა, მაგრამ ეს დროებითი მოვლენაა.

ატოცელმა თამაზ ვაჭრიძემ პირველ რიგში მშვიდობა ადღეგრძელა. მისი თქმით, სოფელი ერთ მუშტად არის შეკრული და სირთულეებს უმკლავდებიან. მიუხედავად იმისა, რომ მინა დაკარგეს, სასმელ-საჭმელი არ აკლიათ და მომავალს იმედით შეჰყურებენ. ზემო ხეობაში ახალ წელს მოკრძალებულად შეხვდნენ. ოკუპაციის ხაზის მიმდებარე სოფელში ჯერ ისევ ახსოვთ 10 წლის წინანდელი მოვლენები. რუსუდან ბულაშვილი ამბობს, რომ ომ-გამოვლილი სოფლების მცხოვრებლებმა ყველაზე უკეთ იციან მშვიდობის ფასი.

ცხინვალის ფეიერვერკთან ერთად ავტომატიდანაც ისროდნენ. ერგნეთელები ამ ყველაფერს საკუთარი თვალთ ხედავდნენ. დარეჯან კასრაძის აზრით, ოკუპირებულ ქალაქში როგორც გამარჯვებულები ისე ზეიმობენ, ერგნეთს კი ბევრი რამ აკლია და ახალი წლის მიუხედავად მაინც სოციალურ პრობლემებზე საუბრობს.

გიორგი კარასაძის ოჯახში პირველ სადღეგრძელოდ საქართველოს გამოთი-

ანებისა ითქვა, შემდეგ სამშობლოს ერთი-ანობისთვის დაღუპული მეზობლების შესანდობარი შესვეს. გიორგი ამბობს, რომ მომავლის იმედს ერგნეთში არ კარგავენ და ადრე თუ გვიან ცხინვალში ისევ ერთად იზეიმებენ ქართველები და ოსები.

ახალ წელს საოკუპაციო გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მცხოვრებლები

ტრადიციული პრობლემებით შეხვდნენ. მცოცავი ოკუპაცია, ბორდერიზაციის ახალი ტალღა. დაკარგული სახნავ-სათესი ფართობები, საძოვრები და ტყის მასივები, სასმელი და საარსებო წყლის სისტემების მონესრიგება ჯერ ისევ რჩება საქართველოს ხელისუფლების მთავარ გამოწვევად.

ზოგა აფციაური

2019 ემიგრაციაში: „საფილოზო, ქართული ტრადიციის მიხედვით უახვდით, მებრამ არ იბრძნობა ამ ახალი წელი“

ბეზრი ქართველი ემიგრანტი ახალ 2019 წელს იტალიაში შეხვდა. როგორც ქართველმა ემიგრანტებმა „აქცენტთან“ საუბრისას განაცხადეს, ცდილობენ, ახალი წელი ქართული ტრადიციების მიხედვით აღნიშვნ. ირკვევა, რომ გოზინაყი საახალწლო სუფრის განუყოფელი ატრიბუტია და ბედობას მეკვლევც ჰყავთ. რაც შეეხება სურვილებს, მთავარი სურვილი, რომლის ასრულებასაც თოვლის პაპას სთხოვენ, სამშობლოში დაბრუნებაა.

როგორც ჩვენი ერთ-ერთი რესპონდენტი ზ. ლ. გვიყვება, უკვე 12 წელია, ოჯახთან ერთად იტალიაში ცხოვრობს. მიუხედავად იმისა, რომ ოჯახის 6 წევრიდან თითქმის ყველა სხვადასხვა ქალაქში მუშაობს, ახალ წელს ყველა ერთად ხვდება. ბედობას მეკვლევც ჰყავთ.

„ქირით ვცხოვრობთ. ყველანი ვმუშაობთ, მე და ჩემი მეუღლე მაქსიმალურად ვცდილობთ, ქართულ ტრადიციებს არ ვუღალავტოთ. მეკვლე გვყავდა ბარბარობასაც და დღესაც. ქართველები არიან. სუფრაზე აუცილებლად გვაქვს საცივი, ხაჭაპური და გოზინაყი, მაგრამ მიუხედავად ამ ყველაფრისა, არ იგრძნობა აქ ახალი წელი... იმედი მაქვს, რომ მალე დაბრუნდები ჩემს საქართველოში“, — გვიყვება იგი.

საქართველოში წლობით უნახავი ახლობლებისა და ნათესავების ნახვაზე ოცნებობს ნ. ჩ., რომელიც უკვე 8 წელია, იტალიაში ცხოვრობს. „ცდილობ, ტრადიციულად შეხვდეს დამდეგს. აქ იტალიელი ოჯახების უმეტესობა რესტორნებში მიდის, რაც შეეხება ქართველ ემიგრანტებს, ჩვენ (რა თქმა უნდა, უმეტესობას) გვიწევს იმ

ოჯახში აღნიშვნა, სადაც ვმუშაობთ. მაგალითად, მე ისეთ ოჯახში ვმუშაობ, რომ არ ვარ შეზღუდული ქართული ტრადიციის მიხედვით შეხვდეს ახალ წელს და რა კერძიც მინდა ის გავაკეთო, მაგრამ, სამწუხაროდ, აქ მყოფ ბევრ ქართველს ამის საშუალება არ აქვს... რაც შეეხება სურვილებს, ჩემს სახლში დაბრუნება და ჩემი ოჯახის გვერდით ყოფნა“, — აცხადებს „აქცენტთან“ საუბრისას ნ. ჩ.

ცხინვალის ოკუპირებული რაიონიდან დევნილი ლ.კ. იტალიაში ოჯახთან ერთად ცხოვრობს, თუმცა, როგორც გვიყვება, სამსახურის გამო შვილებთან ახალი წლის აღნიშვნას ყოველთვის ვერ ახერხებს. „მე ცხინვალის დევნილი ვარ. 11 წელია, უკვე იტალიაში ჩემს ოჯახთან — შვილებთან და შვილიშვილებთან ერთად ვცხოვრობ. გული მტკივა, რომ სამსახურის გამო ზოგჯერ ვერ ვახერხებ ჩემებთან ყოფნას. მოხუცს, რომელსაც ვუვლი, ვერ ვტოვებ მარტო სახლში. საახალწლო სუფრისთვის ყოველთვის ვამზადებთ გოზინაყს, ხაჭაპურს, საცივს... მაგრამ რაღაც სულ მაკლია... აი, ის ქართულად რასაც ქვია: სუფრა, სიტკბო, სითბო და სიყვარული და მთავარი — ჩემი ქვეყანა მაკლია“, — აცხადებს ლ.კ.

ჩვენმა რესპონდენტებმა ახალი წელი ყველას მიულოცეს და თოვლის პაპას ქართველი ემიგრანტების სურვილების ასრულებას კიდევ ერთხელ სთხოვეს. ქართველი ემიგრანტების საახალწლო სურვილების ამსახველი ბარათები რომში და ნეაპოლში დადგმულ ნაძვის ხეებზეც არის განთავსებული.

საბანდო „აქცენტი“

„საბარტელოდან სულ უფრო მეტ მოქალაქეს სურს ირლანდიაში თავშესაფრის მიღება, ვიდრე მსოფლიოს სხვა რომელიმე ქვეყნიდან. მსურველთა რაოდენობა განსაკუთრებით ბოლო წელიწადში გაიზარდა“ — ამის შესახებ წერს კორონ ლალი ირლანდიურ გამოცემა „The Irish Times“-ში.

ჯერ კიდევ 2016 წელს საქართველო ბოლო ადგილზე იყო იმ ქვეყნების ხუთეულში, რომელშიც მასთან ერთად სირია, პაკისტანი, ალბანეთი, ზიმბაბვე და ნიგერია შედიოდა, მაგრამ უკვე 2017 წლისათვის საქართველომ ჩამოთვლილი ქვეყნების რიგში წინა პოზიციებზე გადაინაცვლა — პირველი ადგილი ისევ სირიას უკავია (თავშესაფრის 545 მაძიებელით), საქართველომ კი ბოლო მეხუთე ადგილიდან მეორეზე გადაინაცვლა (302 მაძიებელით).

2018 წელს ქართველ მთხოვნელთა რაოდენობამ კიდევ უფრო მოიმატა: გასული წლის მხოლოდ 11 თვის მონაცემებით, 409 ქართველის თხოვნა დაფიქსირებულია, რაც ყველა სხვა ქვეყნის მოქალაქეზე მეტია.

საერთოდ, საქართველოდან ყველაზე მეტი მიგრანტი ტრადიციულად რუსეთში მიდიოდა, მაგრამ, როცა მოსკოვმა 2000 წელს სავიზო რეჟიმი დაანება, ქართველებმა მიგრაციის გეოგრაფია გააფართოვეს და მზერა სხვა სახელმწიფოებსაც მიაპყრეს — უპირველესად კი ევროკავშირის წევრ-ქვეყნებს და ამერიკის შეერთებულ შტატებს.

საქართველოს ხელისუფლების მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგად გაირკვა, მართალია, მიგრანტთა რაოდენობის ზრდაზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინეს ქვეყნის შიგნით არ-

ირლანდიაში თავშესაფარს სულ უფრო მეტი ქართველი ითხოვს

სტუმრმა ეთნიკურმა კონფლიქტებმა და საქართველო-რუსეთის შორის მომხდარმა ომმა, მაგრამ, ამის მიუხედავად, უფრო მეტი ქართველი უცხოეთში სხვა მიზეზებით არის წასული. „ქართველებს საზღვარგარეთ წასვლაზე უფრო მეტად უბიძგებს ქვეყანაში არსებული ცხოვრების არასახარბიელო ხარისხი, სიღარიბე და ეკონომიკური შემოსავლების მკვეთრი დისპროპორცია, აგრეთვე განათლების მიღებისა და სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფის სურვილი, ვიდრე პოლიტიკური არასტაბილურობა და უსაფრთხოების დაბალი დონე“, — აღნიშნულია გამოკვლევაში. გარდა ამისა, ბოლო წლებში (საქართველოსა და ევროკავშირის ურთიერთობებში) მომხდარი ცვლილებების წყალობით, ქართველებისათვის უფრო იოლი გახდა ევროკავშირის ქვეყნებში გამგზავრება. როგორც ჩანს, სწორედ ამ ცვლილებებმა გამოიწვია თავშესაფრის მაძიებელთა რაოდენობის სწრაფი ზრდა.

ირლანდიის იუსტიციის სამინისტროს ცნობით, 2017 წლის მარტიდან საქართველოს მოქალაქეებს ევროკავშირის შენგენის ზონის ქვეყნებში უვიზოდ გადაადგილების უფლება აქვთ. შენგენის ზონში 26 ევროპული ქვეყანა შედის, რომლებმაც, ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, სასაზღვრო კონტ-

როლი გააუქმეს. რაც შეეხება ირლანდიას და დიდ ბრიტანეთს, მათ თავიანთი უფლებით ისარგებლეს და უარი თქვეს შენგენის ზონაში გაერთიანებაზე. თუმცა, როგორც სამინისტრო აღნიშნავს, ამ გარემოების მიუხედავად, ქართველ მიგრანტთა ნაკადი და თავშესაფრის მთხოვნელთა რაოდენობა მაინც იზრდება.

„საქართველოს მოქალაქეებს, ირლანდიაში და დიდი ბრიტანეთის ტერიტორიაზე შესასვლელად ვიზა აუცილებლად უნდა ჰქონდეთ“, — ნათქვამია სამინისტროს განცხადებაში. — ზრდის ტენდენციას განაპირობებს შენგენის ზონიდან სხვა ქვეყნებში წასვლის ფაქტები, როცა მგზავრები ირლანდიის ტერიტორიას, აეროპორტების სახით, სატრანზიტოდ იყენებენ. სწორედ ირლანდიის აეროპორტებში ჩამოსვლის დროს, იმის ნაცვლად, რომ მათ ფრენა გააგრძელონ, ისინი ქვეყანაში რჩებიან და საერთაშორისო დაცვის მოტივით, ირლანდიაში თავშესაფარს ითხოვენ.

2017 წლის 16 ივლისიდან ირლანდიის მთავრობამ საქართველო იმ ქვეყნების სიაში შეიტანა, რომლის მოქალაქეებს ირლანდიაში ტრანზიტისათვის შესაბამისი ვიზა უნდა ჰქონდეთ, თუმცა, როგორც ჩანს, ამ ზომამ ქართველებს ირლანდიაში ჩასვლა-დარჩენაზე და თავშესაფრის ძიებაზე უარი ვერ ათქმევინა.

„The Irish Times“ (ირლანდია)

წმინდა ნიკოლოზი, სანტა კლაუსი და შოპის მამა

წმინდა ნიკოლოზი ჩვენი წელთ აღრიცხვით მეოთხე საუკუნეში ცხოვრობდა. განსაკუთრებული თავყვანისცემა წმიდა ნიკოლაუსისა გერმანიაში – VI საუკუნიდან, რომში კი VIII საუკუნიდან დამკვიდრდა. არსებობს გარკვეული ლეგენდები წმინდა ნიკოლაუსთან მიმართებით და ვეცდებით, მოგიხსნათ მათ შესახებ.

ერთ-ერთი გადმოცემის თანახმად, წმინდა ნიკოლაუსი მდიდარი იყო, როდესაც მისი მშობლები გარდაიცვალნენ მას დიდი ქონება დარჩა. იგი ასევე ძალიან კეთილი ადამიანი გახლდათ და ყოველთვის ეხმარებოდა გაჭირვებულებსა თუ ღარიბებს, ასევე ჩუქნიდა მათ საიდუმლო საჩუქრებს.

როგორც ცნობილია, წმინდა ნიკოლოზი, განსაკუთრებული ქველმოქმედებითა და მონყალებით გამოირჩევა. მისი ცხოვრება სასწაულებითაა აღსავსე. ყველასთვის ცნობილია, მაგალითად, თუ როგორ გადაარჩინა წმინდა ნიკოლოზმა ქალაქი მირონლუკია შიმშილი საგან; როგორ დააცხრო ქარიშხალი ლოცვით და პალესტინაში მიმავალი გემი გარდაუვალი დაღუპვისგან იხსნა; თუ როგორ გადაარჩინა წმინდა ნიკოლოზმა სიკვდილით დასჯას სამი მხედართმთავარი, რომლებსაც ბოროტმოქმედებმა ცილი დასწამეს. დაბოლოს, სა-

რა იმალება იღუბალი ლაბანდის უკან?

ყოველთაოდ ცნობილია ერთი ეპიზოდი წმინდა ნიკოლოზის ცხოვრებიდან: იმხანად წმინდა ნიკოლოზი ქალაქ პატრაში მღვდლად მსახურობდა. მან შეიტყო, რომ ერთ გაღატაკებულ კაცს, რომელსაც სამი ქალიშვილი ჰყავდა მათი გამზითვება და დაქორწინება არ შეეძლო, – განუზრახავს მათი საროსკიპოში გაგზავნა და ამ გზით გამდიდრება. ქალწულები ცრემლით ევედრებოდნენ უფალს გამოხსნას ამ საშინელი ხვედრისაგან. ყოველდღიურად ღმერთმა მათ დასახმარებლად მღვდელი ნიკოლოზი გააგზავნა. სამგზის მივიდა მის სახლთან წმინდა ნიკოლოზი და ყოველ მისვლაზე კარის ზღურბლთან ოქროთი სავსე ქისა დატოვა. ასე შეძლო მამამ თავისი სამივე ქალიშვილის გამზითვება. ამგვარად იხსნა წმინდა ნიკოლოზმა სამი ქალწული და მათი მამა საშინელი განსაცდელისაგან.

სწორედ ამ ეპიზოდმა წმინდა ნიკოლოზის ცხოვრებიდან განაპირობა სანტა კლაუსის დამკვიდრება დასავლურ ტრადიციაში. ასე, თანდათანობით, იქცა იგი დასავლეთ ევროპისა და ჩრდილოეთ ამერიკის შობა-ახალი წლის სიმბოლოდ – სანტა კლაუსად. შობა ღამეს, წმინდა ნიკოლოზის სასწაულის მოლოდინში, საჩუქრების დასატოვებლად საგანგებოდ წინდებს გამოფენდნენ ხოლმე. ევროპის ზოგიერთ ქვეყანაში შობა ღამეს წინდებსა და ფეხსაცმელს ბუხართან ტოვებენ, რადგან სწამთ, რომ საკვამურიდან სახლში სანტა კლაუსი ან მისი თანაშემწე შემოაღწევს და წინდებსა და ფეხსაცმელში საჩუქრებს ჩააწყობს.

ბავშვების საშობაოდ დასაჩუქრების ტრადიცია გერმანიაში X საუკუნიდან იწყ-

ბა. იმხანად სამონასტრო სკოლებში წმინდა ნიკოლოზის ხსენების დღეს „საეპისკოპოსო“ თამაშებს ატარებდნენ: ერთ-ერთი მოსწავლე მღვდელმთავრად იმოსებოდა და თავის თანატოლებს საჩუქრებს ურიცხვებდა. XVI-XVII საუკუნეებში ეს ტრადიცია გერმანიაში საბოლოოდ დამკვიდრდა. ახლა უკვე „წმინდა ნიკოლოზი“ არა მარტო დადის სახლებში ზურგზე მოკიდებული საჩუქრებით სავსე ტომრით, არამედ იგი აუცილებლად ამოწმებს, იცინა თუ არა ბავშვებმა კატეხიზმი და დაუპირებული აქვთ თუ არა ლოცვები და მხოლოდ ამ „გამოცდის“ შემდეგ ასაჩუქრებს მათ. წმინდა ნიკოლოზობის დღესასწაულისათვის ბავშვები გულმოდგინედ ლოცულობენ. საღამოს კი კართან ფეხსაცმელებს ტოვებენ და მათში დილით საჩუქრებს მოელიან.

თუმცა დასავლეთ ევროპაში, განსაკუთრებით, პროტესტანტულ რეგიონებში, წმინდა ნიკოლოზის რელიგიური არის თანდათანობით უკანა პლანზე გადავიდა; სანტა კლაუსის პერსონაჟმა სახეცვლილება განიცადა – დღეს იგი უკვე მოიაზრება, როგორც ჯადოქარი სინრე-კლასი ან სანტა კლაუსი. ამასთან, აღსანიშნავია, რომ ეს პერსონაჟი თოვლის პაპად, ნოელემად ან ვანანასმანად ყოველთვის როდი აღიქმება.

XX საუკუნის 30-იანი წლებიდან სანტა კლაუსი საზოგადოებრივ ცნობიერებაში დამკვიდრდა, როგორც კომპანია „კოკა-კოლას“ სარეკლამო სახე. მას შემდეგ სანტა კლაუსის პერსონაჟი საბოლოოდ აღიქმება ცნობილ თოვლის პაპად. დამკვიდრდა ასევე „სანტას“ ტრადიციული ფორმაც: წითელი თეთრბუნებოვანი ხიფთანი, შარვალი და ქუდი. თუმცა წინა საუკუნეებში „საშობაო პაპა“ სრულიად სხვაგვარად იყო შემოსილი და ჩიბუხსაც კი აბოლებდა. სწორედ ასეთი პერსონაჟი ფიგურირებს კლემენტ მეორეს ლექსში „საშობაო პაპის სტუმრობა“.

აქტიური პროცესები იანვარში

წლის პირველ თვეს გეოდეზიური აქტიურობების გააქტიურება მოსალოდნელია 4-7, 11-14, 20-24 და 28 რიცხვებში. ამ დღეებში შესაძლოა ციკლონებისა და ქარიშხლების ჩამოყალიბება, ყველა სახეობის ავარიულობის გააქტიურება, სოციალური დაპაუზულობის წარმოშობა და საინფორმაციო ვიზის გააქტიურება.

4 - მთვარისა და მარსის შეერთება მშვილდოსნის თანავარსკვლავედი

მოუფრთხილდით ფილტვებსა და ბრონქებს, შესაძლოა კუნთების, მუხლებებისა და თმების სახსრების ტკივილები. მოერიდეთ სახსრების გაციებასა და საერთო გადაღლას, ფეხების დიდი დროით დატვირთვას, სტრესებს, გაუფრთხილდით ღვიძლს. კარგი დროა სამოგზაუროდ, ეცადეთ, არ ინერვიულოთ, მეტი დრო გაატაროთ ჰაერზე.

5 - მთვარის საბურთაან შეერთება თხის რკის თანავარსკვლავედი

სავარაუდოა სახსრების სნეულებათა – რევმატიზმის, ართრიტის, ართროზისა და ხერხემლის ოსთეოქონდროზის გამძაფრება. არ არის გამორიცხული ნალექის ბუშტისა და ნალექის სადენი გზების მუშაობის დარღვევა. ამ დღეს რეკომენდებული არ არის სამომავლო გეგმების დალაგება და სარისკო საქმეთა წამოწყება. აუცილებელია გაცივების მორიდება, საჭიროა ხერხემალსა და სახსრებზე დატვირთვის შემცირება, სარგებლის მომტანია გამაჯანსაღებელი ფიზიკულტურა.

6 - ახალმთვარეობა, მზის დაბნელება, მთვარისა და პლუტონის შეერთება თხის რკის თანავარსკვლავედი

ახალმთვარეობას ფსიქიკური და ფიზიკური ძალები შესუსტებულია, რთულია გონების მოკრება, რაც შრომისუნარიანობაზე აისახება. მძაფრდება ქრონიკული დაავადებები, იცვლება არტერიული წნევა, ძლიერდება გულისა და თავის ტკივილები, იზრდება დეპრესიულობის დონე. რეკომენდებულია დღის მშვიდ გარემოში, სტრესებისა და დიდი ფიზიკური დატვირთვების გარეშე გატარება.

11 - მთვარის ნეპტუნთან შეერთება

თვაბ თევზების თანავარსკვლავედი

შეიძლება შეგანუხონ ფეხების კუნთებისა და სისხლძარღვების ტკივილებმა, შეშუპებამ, ტერფების დაავადებებმა. გამორიცხული არ არის ფსიქიკურ სნეულებათა გამძაფრება, ალკოჰოლისა და ნარკოტიკებისადმი მიდრეკილება. სასურველია აღმგზნების საშუალებების – სპირტიანი სასმელების, ყავისა და შოკოლადის მიღებაზე უარის თქმა. ნუ გადაღლით თვალსა და ფეხებს, საჭიროა ოქფიზოლინი და ყურადღების კონცენტრაციის შენარჩუნება ტრანსპორტით მგზავრობისას, საგზაო გადასასვლელებსა და ხალხმრავალ ადგილებში.

13 - მთვარის მარსთან შეერთება ვარკის თანავარსკვლავედი

შესაძლოა თავის ტკივილების, ყელისა და ფილტვების ანთების, კუნთებისა და კბილების დაავადებათა წარმოშობა. გამორიცხული არ არის თავის ტრავმების მიღება და სისხლჩაქცევები. სასურველია უარის თქმა ალკოჰოლის, აღმგზნების საშუალებების, ყავისა და შოკოლადის მიღებაზე, ძილისა და დასვენების რეჟიმის დაცვა. სასარგებლოა ზომიერი ფიზიკური დატვირთვები და სეირნობა.

14 - მთვარის პირველი მეოთხედი, მთვარის ურანთან შეერთება ვარკის თანავარსკვლავედი

დიდია თავის ტკივილების, სახის ნერვების ანთე-

ბის, ძილის დარღვევების წარმოშობა. მოერიდეთ ძლიერ ემოციურ განცდებს, რომელთაც ინსულტის ან ინფარქტის გამოწვევა შეუძლიათ, ასევე ფიზიკურ და ფუნქციურ გადატვირთვას, უარი თქვით აღმგზნების საშუალებების, ალკოჰოლისა და ყავის მიღებაზე, თამბაქოს მოწევაზე, დაიცავით ძილისა და დასვენების რეჟიმი. სარგებლის მომტანია ფიზიკური დატვირთვები და სეირნობა.

21 - მთვარის აღმავალი კვანძი, მთვარის დაბნელება, სახსრთვარკობა, მთვარის პირველი

მოსალოდნელია არტერიული წნევის ნახტომისებრი ცვლილება, უძილობა, გულისა და თავის ტკივილები, ქრონიკულ დაავადებათა გამძაფრება. განსაკუთრებულ ყურადღებას საჭიროებს გული, სისხლძარღვთა სისტემა და ხერხემალი. ნუ ასწევთ სიმძიმეებს, უარი თქვით სპორტიანი სასმელების მოხმარებასა და თამბაქოს მოწევაზე, ნუ ჩაებებით კონფლიქტებში. მთვარის დაბნელების დღის გატარება საჭიროა მშვიდ ვითარებაში, სტრესებისა და დიდი დატვირთვების გარეშე. ეცადეთ, მეტი დაისვენოთ და ისეირნოთ.

28 - მთვარის ბოლო მეოთხედი მორიელის თანავარსკვლავედი

სავარაუდოა ადვილად დაღლილობა, სისუსტე, იმუნიტეტის დაქვეითება, ქრონიკულ დაავადებათა გამძაფრება, ასევე ადვილი აღგზნებადობა, გამლიზიანებლობა. ეცადეთ, გააკონტროლოთ ემოციები, ნუ მიირთმევთ ცხარე და ცხიმოვან საჭმელს. ამ დღეს ეცადეთ, არ დაგეგმოთ არაფერი მნიშვნელოვანი და საპასუხისმგებლო.

31 - მთვარის შეერთება იუპიტერთან და ვენერასთან მშვილდოსნის თანავარსკვლავედი

სახსრებში შესაძლოა ანთებითი პროცესების, საჭმლის მონელების სისტემის, ფილტვების, ბრონქების დაავადებათა წარმოშობა, საჯდომის ნერვის ანთება. აუცილებელია, მოერიდოთ გაცივებას, გადაღლას, ჭარბ დაძაბულობას. სასურველია უარის თქმა ცხიმოვანი საკვების მიღებაზე.

საზომის სტარტუა

ბასილაშვილი მეოთხედფინალშია!

26 წლის ქართველი ჩოგბურთელი ნიკოლოზ ბასილაშვილი ყატარის დედაქალაქ დოჰაში მიმდინარე საერთაშორისო ტურნირის (საპრიზო ფონდი 1 313 215 დოლარი) მეოთხედფინალში გავიდა, სადაც მსოფლიოს პირველ ჩოგანს – სერბ ნოვაკ ჯოკოვიჩთან შეერკინება ელის.

შეგახსენებთ, რომ მე-5 ნომრად განთესილმა ბასილაშვილმა QATAR EXXONMOBIL OPEN-ის პირველ რაუნდში ესპანელ ალბერტ რამოს-ვინოლასს 6:1, 1:6, 6:1 სძლია, გუშინ კი რუსი ანდრეი რუბლიოვის დამარცხებაც მოახერხა – 6:3, 6:4.

თამაში საათსა და ორ წუთს გაგრძელდა და ქართველ ჩოგბურთელს 8 ეისი და 8 ორმაგი შეცდომა ჰქონდა. მან 4-ვე ბრეიკ-პოინტი გამოიყენა, თავად კი მოწოდება 2-ჯერ წააგო. ნიკამ პირველ მოწოდებაზე ბურთების 86% (31 36-დან) მოიგო, მეორეზე – 33% (8 24-დან). საერთო ჯამში ჩვენებურმა სათავისოდ 63 გათამაშება დაასრულა, ხოლო რუსმა – 48.

ამ წარმატების წყალობით ნიკო-

ლოზმა 45 სარეიტინგო ქულა გამოიმუშავა, რეალურად კი 25 აიმატა, რადგან 20 ქულა შარშანდელი ტურნირიდან ჰქონდა დასაცავი. ATP-ს ლაივ-კლასიფიკაციაში ქართველ ჩოგბურთელს 1820 ქულა მოუგროვდა და ის მე-20 ადგილზე იმყოფება, რაც ჩვენებურის კარიერის საუკეთესო მაჩვენებელია.

როგორც აღვნიშნეთ, მომდევნო ეტაპზე ბასილაშვილის მეტოქე პლანეტის უძლიერესი ჩოგბურთელი ნოვაკ ჯოკოვიჩი იქნება, რომელიც, ცხადია, დოჰაშიც პირველ ნომრადაა განთესილი. სერბმა ყატარში ასევე 2 გამარჯვება იხიმა: 6:1, 6:2 – დამირ ძუმპურთან (ბოსნია-ჰერცეგოვინა) და 4:6, 6:4, 6:1 – მარტონ ფუჩოვიჩთან (უნგრეთი).

ბასილაშვილისა და ჯოკოვიჩის შეხვედრის გამარჯვებულს 90 სარეიტინგო ქულა ერგება. ვთქვათ ისიც, რომ ნიკასა და ნოვას შორის უმჯობესი ნახევარფინალში შევიცარიელ სტენ ვაგრინკასა და ესპანელ რობერტო ბაუტისტა აგუტის მატჩში მოგებულზე გადის.

კობა კობახიძე

ლეგიონერი

11 ქულას, ზედიზედ მე-7 ბამარჯვებას

ძაბიძე კალათბურთელ სანდრო მამუკელაშვილსა და მის „სეთონ ჰოლს“ წარმატებული პერიოდი უდგათ. ჩვენებურის გუნდმა აშშ-ს კოლეჯების ლიგაში მე-2 საკონფერენციო მატჩი მოიგო, არასაკონფერენციო შეხვედრების გათვალისწინებით კი „სეთონ ჰოლს“ მიჯრით შვიდი, ხოლო უკანასკნელ თერთმეტ თამაშში 10 გამარჯვება აქვს.

გუშინ დილით ჩვენი ლეგიონერის კლუბი „ქსავიერს“ გაეჯიბრა და დამაჯერებლად ჩატარებული მე-2 ტაიმის (42:28) წყალობით 80:70 სძლია. მამუკელაშვილი ტრადიციულად სასტარტო სუთეულში იყო და 24 წუთში 11 ქულა,

5 მოხსნა (2 შეტევაში), 2 პასი და 2 დეფარება მიითვალა.

სანდრომ 7-დან 4 ორქულიანი და 3-დან 1 სამქულიანი ჩააგდო, ბურთი 3-ჯერ დაკარგა და 1 პერსონალური ფოლი მიიღო. ქართველი ფორვარდი შედეგიანობის მხრივ მხოლოდ მაილს პაუელს ჩამორჩა, რომელსაც 25 ქულა ჰქონდა.

როგორც აღვნიშნეთ, „სეთონ ჰოლს“ 2 საკონფერენციო მოგება აქვს და ბიგ ისთის დივიზიონის სათავეში იმყოფება, მომდევნო მატჩს კი 6 იანვარს „დეპოლთან“ ჩაატარებს.

ვიტალი ჯაფარიძე

ინსლი რომ გაიფანტოს

ახალი ფორმატით

როგორც გულშემატივარს მოესენება, საქართველოს ძიუდოს ფედერაციის ირგვლივ არსებული აზრთა სხვადასხვაობა, მიუხედავად არაერთგზის მცდელობისა, სამწუხაროდ, დღემდე არ არის აღმოფხვრილი.

ძიუდოს ფედერაციის გადანაცვლებით, სიტუაციის დასარეგულირებლად შემუშავდა სპეციალური ფორმატი, რომელსაც ყრილობის დელეგატთა გარდა დაესწრება ყველა ვეტერანი ძიუდოისტი, ვისაც ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატებზე, ასევე ოლიმპიურ თამაშებზე მოპოვებული აქვს ნებისმიერი სინჯის მედალი, აგრეთვე ყველა დამსახურებული მწვრთნელი.

რაც შეეხება საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და

სპორტის სამინისტროს, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტისა და პარლამენტის სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა კომიტეტის წევრებს, თითოეული მათგანი მინიმალური იქნება დამკვირვებლის სტატუსით.

აღნიშნულ სხდომაზე მსჯელობა შეეხება ყველა სადავო საკითხს, თითოეულ წევრს მიეცემა საშუალება გამოხატოს საკუთარი პოზიცია და მონაწილეობა მიიღოს საკითხის გადამწყვეტაში.

სხდომა წარიმართება კომისიის ფორმატში და საჭიროების შემთხვევაში მსჯელობისას გაიცემა რეკომენდაციები, რომელიც წარედგინება ფედერაციის შესაბამის ორგანოებს.

სხდომის ჩატარების სავარაუდო ვადად განისაზღვრა 2019 წლის 12 იანვარი.

ბაჟან დოლიძე

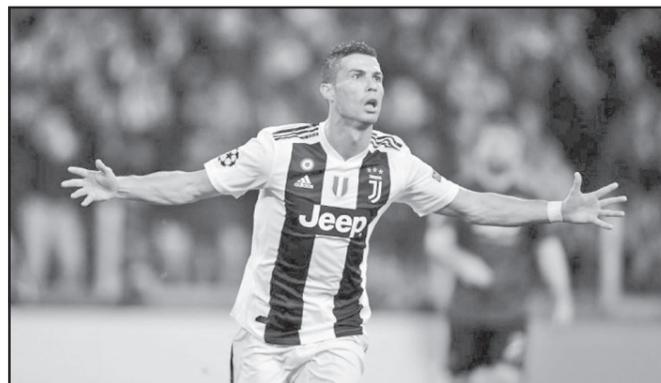

პარსკვლავი

რონალდუ: „2018 წელი ჩემს კარიერაში საუკეთესო იყო“

ტურინის „იუვენტუსის“ თავდამსხმელი კრიშტიანუ რონალდუ მიიჩნევს, რომ 2018 წელი მის კარიერაში საუკეთესო იყო. პორტუგალიელმა ფეხბურთელმა ასევე გა-

რადგან ყველა გუნდი დაცვაში საოცრად კარგადაა ორგანიზებული. ჩემპიონთა ლიგის მოგება ჩვენი ოცნებაა, მაგრამ ეს თვითმიზანში არ უნდა გადაიზარდოს.

ნაცხადა, რომ იტალიაში ბედნიერია და სურს, რომ ფეხბურთი რაც შეიძლება დიდხანს ითამაშოს.

„2018 წელი ჩემს კარიერაში საუკეთესო იყო. სერია A არაა ისეთი, როგორც ლა ლიგა, მაგრამ აქ თავდამსხმელს ნაკლები სივრცე და თავისუფლება აქვს,

ტურინში ყველა ფანტასტიკურად დამხვდა და თავს ძალიან კარგად ვგრძნობ. არ ვიცი, როდის დასრულდება ჩემი კარიერა, მაგრამ ახლა კარგად ვარ და მინდა კიდევ დიდი ხნის განმავლობაში ვითამაშო“, – ციტირებს რონალდუს სიტყვებს Football Italia.

შეგახსენებთ, რომ რონალდუ „იუვენტუსს“ 2018 წლის ზაფხულში შეუერთდა. „ბებერი სინიორას“ რიგებში 33 წლის თავდამსხმელმა დღემდე 24 მატჩი ჩაატარა, 15 ბურთი გაიტანა და 7 საგოლე გადაცემა მიითვალა.

გიორგი შოთაძე

ინტერნეტიდან

ახალი წელი არ ჰყვარებია

ძალიან გვინდოდა მოგვეთხრო იმის შესახებ, თუ როგორ ხედება ახალ წელს ჩვენს მკითხველთა წინაშე თავისი დიდებული მკერდით მრავალგზის გამოტანტალებული პარაგვაელი მოდელი და იქაური საფეხბურთი ნაკრების თილისმა ლარისა რიკელმე, მაგრამ ეს წუთისოფელი ხანგრძლივ გაახარებს ვისმეს განა?..

როგორც აღმოჩნდა, ლარისას ახალი წელი ძალიან არ უყვარს და ამ დღეს, როგორც წესი, არ აღნიშნავს. როდესაც რამდენიმე წლის წინათ ჟურნალისტები რიკელმანთ ქალს ჩაეკითხნენ, თუ რატომ სძულდა ეს დღე, ლარისამ რაღაცა ჩაიბურტყუნა და ბოლოს განაცხადა, რომ თავს ვალდებულად არ თვლიდა ყველა თავისი გრძნობა გზა-შარაზე გამოედო.

არადა, თქვენც კარგად გახსოვთ, რომ ეს ის ლარისაა, რომელსაც თავი-

სი სხეულის სხვადასხვა ნაწილი არათუ გზა-შარაზე, მთელი მსოფლიოს წინაშე არაერთხელ გამოუდია და ამ საქმეში სრულყოფილადაა განაფული.

როსტომ რაჭველიშვილი

თამაზ აგლაძე

გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ელექტროქიმიური ინჟინერინგის მიმართულების ხელმძღვანელი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მწვანე და მდგრადი ქიმიის ინსტიტუტის დირექტორი, ფუნქციონალური დანაწარმების და ნანონანოლაკების ელექტროქიმიური ტექნოლოგიების ცენტრის ხელმძღვანელი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, საერთაშორისო სამეცნიერო გამოცემების რედაქტორი და რედაქციის წევრი, საქართველოს საინჟინრო აკადემიის, ბრიტანეთის სამეფო ქიმიური საზოგადოებისა და ევროპის ზედაპირული ტექნოლოგიების აკადემიის წევრი, ქიმიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **თამაზ აგლაძე**.

თამაზ აგლაძე დაიბადა 1940 წლის 12 აგვისტოს ცნობილ ქართულ ოჯახში. ბაბუა ილია აგლაძე იყო ილია ჭავჭავაძის თანამებრძოლი, პუბლიცისტი, ჟურნალისტი და მთარგმნელი, ხოლო მამა – აკადემიკოსი რაფიელ აგლაძე ქართული ელექტროქიმიური სკოლის ფუძემდებელი და ცნობილი საზოგადო მოღვაწე.

თამაზ აგლაძის სამეცნიერო მოღვაწეობამ მას საერთაშორისო აღიარება მოუპოვა, ამის ნათელი გამოხატულებაა მისი ნაშრომების მაღალი ციტირების ინდექსი. იგი იყო მრავალი საერთაშორისო კონგრესისა და სიმპოზიუმის, მათ შორის, გორდონის კონფერენციის საორგანიზაციო კომიტეტის წევრი და მონაწილე. იგი მიწვეული იყო ლექციების წასაკითხად კემბრიჯის, ნიუკასლის, ნოტინჰემის, სტენფორდის, ბერკლის, ჯონ-ჰოპკინსის, მინესოტას, ჰოკაიდოსა და სხვა ცნობილ უნივერსიტეტებში. ამავე დროს იგი იყო მრავალი საერთაშორისო სამეცნიერო კომპანიის კონსულტანტი.

თამაზ აგლაძე დაიბადა 1940 წლის 12 აგვისტოს ცნობილ ქართულ ოჯახში. ბაბუა ილია აგლაძე იყო ილია ჭავჭავაძის თანამებრძოლი, პუბლიცისტი, ჟურნალისტი და მთარგმნელი, ხოლო მამა – აკადემიკოსი რაფიელ აგლაძე ქართული ელექტროქიმიური სკოლის ფუძემდებელი და ცნობილი საზოგადო მოღვაწე.

საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ თამაზ აგლაძე 1964-1985 წლებში მუშაობდა მოსკოვის ლ.კარპოვის სახელობის ფიზიკური ქიმიის ინსტიტუტში, ხოლო 1980-1985 წლებში დ. მენდელეევის სახელობის ქიმიური ტექნოლოგიების ინსტიტუტში. 1985 წლიდან იგი სამუშაოდ გადმოვიდა საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში და იკავებს ელექტროქიმიურ ნარმოებათა ტექნოლოგიის კათედრის გამგის თანამდებობას. 1996-1998 წლებში იგი იყო საქართველოს მრეწველობის მინისტრი, ხოლო 1995-2006 წლებში – კოროზიის წინააღმდეგ ბრძოლის რესპუბლიკური სამეცნიერო-საკოორდინაციო ცენტრის ხელმძღვანელი.

თამაზ აგლაძის სამეცნიერო სფეროს წარმოადგენდა თეორიული და გამოყენებითი ელექტროქიმიის, ნანოელექტროქიმიისა და ნანოკატალიზი, გარემოსდაცვითი ელექტროქიმიის,

ნერგა ახალი ტიპის ტიტან-მანგანუმის ანოდები. ასევე აღსანიშნავია მისი მონაწილეობა გომელის ხელსაწყოთმშენებელი ქარხნის მიერ იმპულსური პოტენციოსტატური კომპლექსის წარმოების ათვისების საქმეში.

მრავალმხრივი და ნაყოფიერი იყო თამაზ აგლაძის პედაგოგიური მოღვაწეობა. იგი განსაკუთრებული სიყვარულით სარგებლობდა სტუდენტებს შორის, მიღებული აქვს განსაკუთრებული ჯილდო ნომინაციაში „მაგისტრანტთა სიმპათია“.

თამაზ აგლაძე იყო სამაგალითო მამა და ბაბუა, თანამშრომლებთან მისი ურთიერთობა გამოირჩეოდა სამართლიანობითა და გულისხმიერებით. მეგობრების წრეში მას ყოველთვის შემოქმედება მხიარულება თავისი განუმეორებელი იუმორით.

თამაზ აგლაძის გარდაცვალებით ქართულ ქიმიურმა მეცნიერებამ განიცადა აუნაზღაურებელი დანაკლისი, ხოლო ოჯახმა, თანამშრომლებმა და მეგობრებმა დაკარგეს არაჩვეულებრივი პიროვნება და ადამიანი.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი; ქიმიური ტექნოლოგიისა და მეტალურგიის ფაკულტეტი; ელექტროქიმიური ინჟინერინგის მიმართულება; საქართველოს საინჟინრო აკადემია.

თსუ რ. აგლაძის სახელობის არაორგანული ქიმიისა და ელექტროქიმიის ინსტიტუტის თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ქიმიისა და მეტალურგიის ფაკულტეტის ელექტროქიმიური ინჟინერინგის მიმართულების ხელმძღვანელის, საინჟინრო აკადემიის აკადემიკოსის, პროფესორ

თამაზ აგლაძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს.

H1N1 ვირუსი გვიტევს

თბილისში, ინგოროყვას კლინიკაში 29 წლის ბიჭი გარდაიცვალა. გავრცელებული ინფორმაციით, ლაბორატორიული ანალიზების პასუხები ჯერჯერობით ცნობილი არ არის, თუმცა სავარაუდოდ, გარდაცვალების მიზეზი ე.წ. ლორის გრიპი, იგივე H1N1-ია.

პაციენტი ზუგდიდის რეფერალური საავადმყოფოდან ოჯახის მოთხოვნით, გუშინ ღამით ინგოროყვას კლინიკაში გადაიყვანეს. მისი მდგომარეობა უკვე დამძიმებული იყო.

გორის საავადმყოფოში გრიპის ვირუსის გართულებით 32 წლის ქალი გარდაიცვალა.

სოფელ თორტიზაში მცხოვრები ახალგაზრდა ქალი კლინიკა „გორმედში“ გვიან ღამით, სავარაუდოდ, ე.წ. ლორის გრიპის (H1N1) ვირუსის სიმპტომებით მიიყვანეს.

ექიმების თქმით, პაციენტის მდგომარეობა საკმაოდ რთული იყო და ის დაუყოვნებლივ გადაიყვანეს მართვით სუნთქვაზე, თუმცა, ექიმების მცდელობის მიუხედავად მისი გადარჩენა ვერ მოხერხდა. პაციენტი საავადმყოფოში მიყვანიდან რამდენიმე საათში გარდაიცვალა.

იყო თუ არა გარდაცვალების მიზეზი ე.წ. ლორის გრიპი, ამას ექსპერტიზა დაადგენს. გასული წლის დეკემბერში საქართველოში H1N1 ტიპის ვირუსით ორი ადამიანი გარდაიცვალა.

კირა მიქელაძე ოჯახით ღრმა მწუხარებით იუწყება მამლის

ელგუჯა ბარქენიშვილის

გარდაცვალებას. გამოსვენება 5, 15 საათზე. მის. ირ. აბაშიძის 31, | სადარბაზო.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი ხელოვანი, თვალსაჩინო მხატვარი და მწერალი

ელგუჯა ბარქენიშვილი

საქართველოს კულტურის ფონდი დიდი გულისტკივილით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი სახალხო მხატვარი და მწერალი, ექვთიმე თაყაიშვილის პრემიის ლაურეატი

ელგუჯა ბარქენიშვილი

მერაბ ბერქენიშვილის სახელობის კულტურის საერთაშორისო ცენტრი „მუზა“ ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი მხატვარი და მწერალი, ექვთიმე თაყაიშვილის პრემიის ლაურეატი

ელგუჯა ბარქენიშვილი

თამაზ შილაკაძე ოჯახით დიდი გულისტკივილით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი ქართველი ხელოვანი, სახალხო მხატვარი და მწერალი

ელგუჯა ბარქენიშვილი

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია თანაუგრძობს ჩვენი გაზეთის ყოფილ მთავარ რედაქტორს, გამოჩენილ ჟურნალისტს, პუბლიცისტსა და საზოგადო მოღვაწეს არმაზ სანებლიძეს მეუღლის

იოლდა კობერიძის

გარდაცვალების გამო.

საერთაშორისო ასოციაცია „საქართველოს ქალები მშვიდობისა და სიცოცხლისთვის“ ღრმა მწუხარებით თანაუგრძობს ცნობილ ჟურნალისტსა და საზოგადო მოღვაწეს, ასოციაციის მეგობარს, ბატონ არმაზ სანებლიძეს მეუღლის

იოლდა კობერიძის

გარდაცვალების გამო.

ნაირა, ზურა კეკელიები ოჯახებით დიდი გულისტკივილით იუწყებიან, რომ ტრაგიკულად დაედუპათ უახლოესი მეგობარი, უკეთილშობილესი პიროვნება

ივო (ზოია)

მარგველაშვილი

და თანაგრძობას უცხადებენ ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს.

სანთელი

მეუღლე რევაზ ჩაგელიშვილი, შვილები ირაკლი, ეკა ჩაგელიშვილები, რძალი თამუნა წიგნივაძე, სიძე გიორგი გოცირიძე, შვილიშვილები კოტიკო, ანტია გაბაშვილები, რეზიკო, გიორგი ჩაგელიშვილები, შვილთაშვილი ელენა გაბაშვილი ღრმა მწუხარებით იუნწყებიან, რომ გარდაიცვალა უსათნოესი მეუღლე, დედა და ბებია

ღონარა ვლადიმერის ასული სალაქა-ჩაგელიშვილი

პანაშვიდი 4, 5, 17 სთ. დაკრძალვა 6, 14 სთ. მისამართი: ზ. ფალიაშვილის ქ. 82, II სად. V სართული.

ლია, თათია სალაქები, სალომე, საბა დუნდუები დიდი მწუხარებით იუნწყებიან უსაყვარლესი და უძვირფასესი

ღონა

სალაქა-ჩაგელიშვილის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

გურამ გოგიაშვილი ძმური გულისტკივილით უსამძიმრებს რევაზ, ირაკლი და ეკა ჩაგელიშვილებს უკეთილშობილესი მეუღლისა და დედის, ცნობილი ვლადიმერ სალაქის ქალიშვილის

ღონარა სალაქა-ჩაგელიშვილის

გარდაცვალების გამო.

2018 წელს მსოფლიოში 15 ავიაკატასტროფა მოხდა

2018 წელს მსოფლიოში სამოქალაქო ავიაციაში 15 ავიაკატასტროფა დაფიქსირდა, შედეგად 556 ადამიანი გარდაიცვალა. ამის შესახებ ინფორმაციას Aviation Safety Network-ი ავრცელებს.

2018 წლის ავიაკატასტროფების TOP-3, რომლის დროსაც ყველაზე მეტი მგზავრი დაიღუპა, ასე გამოიყურება:

1. ავიაკომპანია Lion Air-bc Boeing 737 MAX-ის ავიაკატასტროფა ინდონეზიაში, შედეგად გარდაიცვალა 189 მგზავრი.

2. ავიაკომპანია Cubana de Aviacion-ის Boeing 737-ის ავიაკატასტროფა კუბაში, შედეგად გარდაიცვალა 112 მგზავრი.

3. ავიაკომპანია Iran Aseman Airlines-ის ATR-72-ის ავიაკატასტროფა ირანში, შედეგად გარდაიცვალა 66 მგზავრი.

სტატისტიკური მაჩვენებლების მიხედვით, 2018 წელს აღრიცხული ავიაკატასტროფებიდან 12 სამოქალაქო ავიაციის, ხოლო 3 ტვირთების გადაზიდვის სეგმენტში იყო.

ექსპერტები განმარტავენ, რომ მათ მიერ წარმოდგენილ სტატისტიკაში შესული არაა სამხედრო ბორტის ავიაკატასტროფა ალჟირში, რომლის დროსაც ბორტზე მყოფი 257 ადამიანი დაიღუპა.

მიუხედავად იმისა, რომ 2017 წელთან შედარებით ავიაკატასტროფებისა და მსხვერპლთა რიცხვენება გაზრდილია, 2018 წელი სამოქალაქო ავიაციის ისტორიაში მაინც უსაფრთხო წლად მიიჩნევა. 2018 წლის მაჩვენებლებით, განხორციელებული 37.8 მლნ ფრენიდან კატასტროფა მხოლოდ 15-მა განიცადა, ანუ 2.5 მლნ რეისზე 1 ავიაკატასტროფა მოდის.

ფიქროთ გასართოველად

სხვათაბან თქმული

საზომი „ახალი წლისთვის გახედები“ დახურულად ცხადდება. სეზონი „გახედები ზაფხულისთვის“ სტარტს იღებს საახალწლო არდადეგების შემდეგ.

– ჩემი ყმული მთელ ტყეს აშეშებს.

ლომმა თქვა:

– ჩემი ბღღვინვისგან ყველანი ქვეშ იფსამენო.

ლორი:

– მე თუ ერთი დავიდრუტუნე, ვაიმე გნიპი მაქვს-მეთქი, მთელი მსოფლიო კანკალს იწყებს.

* * *

– ძმინფასო თოვლის პაპა! ძალიან გთხოვ, საახალწლოდ ფულის სქელი დასტისა და ტანწვრილომის ჩუქმას, ოღონდ შარშანდელივით არ აგერიოს.

თავში რაღაც ტანაუნები მიყუჩუნენ. როგორც ჩანს, საახალწლო სიურპრიზს მიმზადებენ.

ახალ წელსა და შობას ამერიკელები საჩუქრებს წინდებში ინახავენ, რუსები პირიქით, წინდებს ინახავენ საჩუქრებში.

* * *

მგელი, ლომი და ღორი შეკამათდნენ, რომლის უფრო ეშინათ ადამიანებს.

1 იანვრის დილაა. ტელეფონი რეკავს:

– ალო.

– შენც ალო, კეთილო კაცო.

მგელი ამბობს:

თხინვალას დასახლებაში ადგილობრივებმა ხეზე ენოტი იპოვეს

ბუშინ დილით თხინვალას დასახლებაში ადგილობრივებმა ენოტი იპოვეს. ცხოველი ხეზე იყო ამძვრალი და მისი ჩამოყვანა დიდხანს ვერ მოხერხდა. ენოტის ხიდან ჩამოსაყვანად მერის ცხოველთა მონიტორინგის სამსახურმა სამაშველო ოპერაცია ჩაატარა.

ადგილობრივები ამბობენ, რომ 112-ში მეზობლებმა დარეკეს, თუმცა ყველასთვის წარმოუდგენელი იყო ასეთი ფაქტი.

ცხოველი თავს კარგად გრძობს და მას ცხოველთა მონიტორინგის სამსახური მუხათწყაროს ტყეში გაუშვებს.

გაზეთის გამოსაწერად მიმართეთ:

„ელვა სერვისი“ 238-26-73; 577 99 16 51 238-26-14; 577 30 88 47

„მასნა“ 214-74-22; 599 982 777

„კლანება-ფორტა“ 292 18 59; 579 79 99 08

გაზეთის გამოსაწერად მიმართეთ: 2-99-02-10; 599 797 679.

„ჯეოქვია“ 266-51-13; 593 209 526

გაზეთი შეგიძლია მოგაწოდოთ ელექტრონულადაც, ელ.ფოსტის საშუალებით.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA

კოსტავას ქ. №21

მთავარი რედაქტორი სპარტაკ ძოგულია 299-02-10 599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16;

ალექო ასლანიშვილი 599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაქიძე 514 33-33-24

გამომცემლობა: შპს „თანადგომა“-გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“ ტ: 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“

იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლორ პრესში“ რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323

ISSN 2233-3851

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით.

ავტორთა მოსაზრებები, შესაქობა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აბეზან ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ შენი გაზეთია, აუხილებლად გამოიწერე, წაიკითხე, ისიამოვნე!

Table with subscription rates: უსხოვრი ვალუტის კურსი: აშშ დოლარი - 2.6617; ევრო - 3.0354; ბრიტანული გირანა სტერლინგი - 3.3633; 100 რუბლი - 3.8939; თურქული ლირა - 0.5020; აზერბაიჯანული მანათი - 1.5659; 1000 სომხური დრამი - 5.4994.

Table with exchange rates: აქტივების კურსები: აპროპალიტი საქართველო: ბარი - ლავი -1, ლევ +14; შიანი რეპრეზი - ლავი -4, ლევ +9; დანაპალიტი საქართველო: ბარი - ლავი +6, ლევ +12; შიანი რეპრეზი - ლავი -2, ლევ +8; თიანისი: ლავი 0, ლევ +9.

დაავიკავით, მოგვწერეთ: ტელ: 299-02-10, 599-79-76-79 ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge